

Vasárnapi idő: Mérsékelt szél. Felhősebb és ködösebb idő. Egyes helyeken kisebb eső. A hőmérséklet ma alig változik, holnap valószínűleg hűvösebb lesz, mint ma.

Ára 12 fillér (4 lei)

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

X. évfolyam, 20 (2587) sz. Szombat

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 január 25

Nagyfontosságú értekezlet volt a kormány tagjai és az erdélyi magyar egyházak vezetői között

Rendezték az egyházak és a hitvallásos iskolák államsegélyét. Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter nyilatkozott, hogy a visszacsatolt erdélyi területeken úgy az állami, mint hitvallásos tanerőket az általános magyar illetményrendszer szerint látják el fizetéssel. Legkésőbb április elsejéig januártól kezdődően folyósítják a fizetéseket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Teleki Pál gróf miniszterelnök szerdán délután értekezletre hívta meg az erdélyi magyar egyházak képviselőit, az iskolaügyek legidősebb kérdéseinek megbeszélésére. Az értekezleten résztvett: Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter, a pénzügyminiszter képviselőjében Szász Lajos államtitkár, továbbá Fáy István, Pataky Tibor és Stolpa József államtitkárok. Az egyházak részéről Sándor Imre r. kath. püspöki helynök, Vásárhelyi János református püspök, Kiss Elek unitárius püspök-helyettes, főjegyző, Boga Alajos státusi referens, valamint Cseles Mihály és Szathmáry János.

Az értekezleten megbeszélésre került az egyházi intézmények állami támogatásának, a tanszemélyzet fizetés kiegészítésének, az államsegélynek és a nyugdíjellátásnak kérdése. Alapos megvitatás után, az egyházak képviselői teljes megnyugvással vették tudomásul a kormány tervbeveti intézkedéseiről szóló közléseket.

Az értekezlet után megkérdeztük Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi minisztert a kormányban ezekben a kérdésekben lefoglalt álláspontjáról és tervbeveti intézkedéseiről. A miniszter a következőkben válaszolt:

— A visszatért keleti és erdélyi országrészek egyházaiknak nyújtandó személyi és dologi természetű állami támogatásáról, a február folyamán letárgyalandó erdélyi költségvetés keretében fogunk gondoskodni. Addig is, amíg ez a munkát befejeződik, illetőleg a költségvetés alapján megkezdődik, előleg formájában bocsátjuk rendelkezésre a szükséges összegeket. A tanítószemélyzet, a középiskolai és középiskolai, valamint a teológiai tanárok illetményeit a magyar illetményrendszer szerint fogjuk megállapítani.

— Az egyházaktól, valamint az állami közoktatásügyi hatóságoktól bekért személyi és szolgálati adatok egyenkénti beillesztése a fizetési feladatba, a legközelebbi hetek alatt megtörténik. A január elseje óta már szolgálatban állott tanárok és tanítók január elsejéig visszamenőleg

kapják meg legkésőbb április elsejéig törvényes illetményüket, illetve ennek kiegészítésére szolgáló államsegélyüket. Ígyképpen történik minden tanárnak és tanítónak, így az erdélyi állami tanároknak és tanítóknak besorozása is. Az állami és hitfelekezeti tanerők ugyanazon eljárás alá esnek. Azoknak a hitfelekezeti

tanerőknek, akik 1940 október elsejétől december 31-éig nem részesültek megfelelő illetményben, az egyházak fognak pótlékokat adni. Erre a célra az állam bizonyos támogatást adott az egyházaknak. A szolgálatból a román uralom idején kivált nyugdíjasok ellátásáról az erdélyi költségvetés keretében kíván gondoskodni.

A nemzeti önállósítási tanács teljes ülésén meleg ünneplésben részesítették az erdélyieket

Több millió pengő áll rendelkezésre az erdélyi igények kielégítésére

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A nemzeti önállósítási tanács csütörtökön teljes ülést tartott, amelyben a tanács elnöke Fabinyi Tihmér titkos tanácsos melegen üdvözölte a tanács most kinevezett erdélyi tagjait, akik először vettek részt az ülésen. Hosszabb beszédben ismertette az önállósítási alap célkitűzéseit és eddigi jelentős eredményeit. A kormány gondoskodása folytán több millió pengő áll rendelkezésére, hogy kielégíthetők legyenek az erdélyi folyamódók kérései, akiknek ügyét a tanács a legnagyobb sze-

rettel és gondossággal intézi. A tanács ezúttal csak erdélyi kéréseket tárgyalt és 100.000 pengőt jóval meghaladó összeget szavazott meg önállósítási kölcsönök juttatására.

Minisztertanácsot tartott a kormány

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai pénteken délután gr. Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalt és feltizenkét órákor ért véget.

Légoltalmi gyakorlatok Nagyváradon

Nagyvárad polgármesterei hivatala tudomására hozza a város közönségének, hogy a honvédelmi miniszter rendelkezése értelmében, a szokásos légoltalmi próbák Nagyváradon is rövidesen megtartatnak. Legközelebb hétfőn, 27-én délután 12 órai kezdéssel és 12 óra 5 perces végződéssel és ugyanaz nap este 20 (8) órai kezdéssel és 20 óra 5 perces végződéssel sziréna próbák tartatnak.

A közönség fogadja ezeket a gyakorlatokat kellő nyugalommal és hidegvérrel, minthogy ezeknek célja nem más, mint a polgári lakosság szokásos kiképzése légitámadás esetére, mint ahogy az minden országban megtörténik.

Egyben tudomására hozom a lakosságnak, hogy minden szombaton déli 13 órákor sziréna próba tartatik. Dr. Soós István polgármester.

Életkérdések számbavétele

— Az Erdélyi Párt rendeltetése. —

Irta: Dr. Paál Arpád

Az országhoz tartozó lényegileg véve nem egyéb, mint meglátása az ország szükségleteinek, a közhatalomnak és az összes közéleti erőknél a szükségletek kielégítésére irányítása. Az országos költségvetés éppen azért fontos alapvetője a kormányzásnak, mert hiszen a költségvetéssel történik a szükségletek áttekintése és összegezése, s egyúttal annak a megállapítása, hogy mennyi erő állhat készen, vagy mennyi erő fokozható fel a szükségletek kielégítésére. De az országos költségvetésen kívül, tehát az anyagi megalapozáson kívül a kormányzásához tartozik az erkölcsi erők összehozatala és határozott irányban való összetartása is, hogy biztos közvélemény, céltudatos közgondolkodás, önzetlenség és egymásért való áldozatkészség támogassa az országvezetést. Országos akaratérő és országos jellemző tudjon tekintély és eligazító lenni az egyes részletkérdésekben, s ne engedjen kicsinyességeket, hiúságokat urrá lenni, mikor arról van szó, hogy a közéletnek mindenki gondját arányosan, igazságosan és méltányosan föl kell karolnia.

Igy, az egyén és a közélet közötti vonatkozásban a bölcsek kormányzás igen nehéz feladatok elé kerül. A feladatok megoldása a vezetők hozzáértésén kívül a tömegek megértő hozzájárulását is megkívánja. És minden ilyen megértés tulajdonképpen az egyén lemondását teszi szükségessé, hogy az „én” fogalmát a „mimagunk” fogalmába tudja besoroztatni. Az ilyen „mimagunk” önfegyelmézést kíván, a magam életigényének más életigényekkel való összemérését, az egyezésekben való csoportosítást, a különbségekben való előretörés abbahagyását. Avagy ha a magam életigényeinek a különbsége alkalmas arra, hogy nagyobb mélységeket tudjon megmozgatni, a megszokott elintézési módokat szélesebb körre tudja átvinni, s gyorsabb és kielégítőbb megoldási módokra tudjon példát adni, akkor az a saját életigény is vitathatja a maga erkölcsi jogosultságát. De ezért erkölcsös eszközökkel, a jó belátások fölkelésével, a közérzület igazolói hozzájárulásának a kiküzdésével kell magát érvényesítenie. Tehát vagy egyéni lemondás, vagy ilyen erkölcsös érvényesülés az, ami az „én” és a „mimagunk” közötti viszonyt egészséges fejlődésben tarthatja.

Ehhez is mind közéleti nemeslelkűség, a tömegek jósága és műveltsége szükséges. Nem értem e műveltség a könyvtudást és az iskolák sokaságának bizonyítvány-képesítéseit, hanem értem az életbölcsesség természetességét, ezek átörökölt, néphagyományu

Megnyilt! Erdélyi posztókereskedés

Nagyvárad, Hlatky Endre utca 7 szám.

Mielőtt bármily rőfösárut vásárol, saját érdekében keressen fel mert magyar gyártmányokat és külföldi árukat a legolcsóbb árakon árusítok!

Állapotát. Azt a lövműveltséget, mely a közmondásokat nemcsak termeli, hanem meg is tartja. Azt a konzervatív életérőt, mely minden kényszerítő parancsolás nélkül koránkel, földet mivel, műhelyekben szorgoskodik, családot tart fenn, kötelességet teljesít, magáért dolgozván is mindig másokért dolgozik, s mindezt nem számítja fel különleges érdemként, hanem természetesnek tartja. Ebben az életvitelben való kiképzettséget, erkölcsöt, szabálytartást, rendet és mind ezekben való beidegzett jártasságot, ezt a mélyeséget tartom én a tömegek jóságának és műveltségének. Erre alapozott közéletben a kormányzásnak is csak az alapvető tömegműveltség természetes igazságait kell átérznie, hogy a bölcs elirányzás elveit megtalálja.

Mindez pedig arról jut eszünkbe, mert éppen most a kormányelnök úr az országnagyobbodásról szólván, az ország újjáépítési feladatait említtette, s egyúttal azt is érintette, hogy maga volt az, aki az erdélyi képviselők külön csoportját, illetve erdélyi pártját való alakulását kívánta. Ugyan, ez a vezető kiváncsi megvolt; de az is bizonyos, hogy az erdélyi csoport is az erdélyi kérdésekben való összetartás kiváncsiát magával hozta az ország házába. Itt tehát az országvezetés bölcsessége találkozik a viszácsatolt területek népkiváncsiával. Biztosíték ez arra, hogy ami életkérdést az erdélyi részek visszacsatolása magával hozott, abban a természetes kibontakozás irányait és módjait meg fogják találni.

Nem lehet ezt a helyzetelakulást a pártkérdések szemszögéből nézni. Az erdélyi képviselőket országos határozat hívta be a parlamentbe, s ebben az országos elhatározásban résztvevő az ország valamennyi pártja. Egy pártokan felülemelkedő, illetve pártokat összefoglaló közös egyetértés szövegét be az erdélyi képviselőket az ország törvényhozásába. Ehhez képest, már formalisztikus okokból se lehet az erdélyi képviselőknél egyik vagy másik párthoz csatlakozni, hanem együttes megjelenéssel az erdélyi életkérdéseket kell feltárni az egész ország közléte előtt. Ebben kell tevékenykedniük, ebben kell az egységes és határozott felismerést elérniük. Ez az értelem és rendeltetés az Erdélyi Párt-nak.

Meddig tart ez a külön rendeltetés? Addig, amíg a magyar közélet az erdélyi kérdések összes fontos szempontjait át nem vette, s amíg ezek szerves elintézése nem lett állandó folyamattá. Addig ezeknek a kérdéseknek a felsorakoztatása, megoldásuknak a javaslása, sürgetése, kiküzdése elsősorban és legfőképpen az Erdélyi Pártra tartozik. Óriási felelősség, ami ebben a tekintetben az erdélyi behívott képviselőkre ránehezedik, s ez a felelősségük tart mindaddig, míg az országos behívás hatálya a törvényhozási házában tartja őket. Felelősségüket csak az veheti le róluk, ha akár alulról, akár felülről lehetetlennek tezik működésüket.

Alulról támadó lehetetlenítés lenne

az, ha az erdélyi magyar tömegek fölriadnak azt a 22 éves egységet és összetartást, amit a román idők alatt elértek. Ha ez az összetartás megszűnnék, akkor nem volna alap, amire az erdélyi képviselők támaszkodhatnának a maguk kívánalmi felsorakoztatásában. Ez viszont az erdélyi kívánalmak összefüggését és hatékony megjelentetését is megrendítené. Ezért fontos, hogy ami összetartásuk a román idők alatt kiképződött, az továbbra is az Erdélyi Párt helyi szervezeteiben megmaradjon, s különösen a helyi kívánalmak számbavételében és értékelésében sorrendet állítson fel, öntudatot képezzen ki és közéleti hangsúlyt tudjon adni a jogos és méltányos igényeknek. Ha ezt az erdélyi magyarság tömegműveltsé-

ge meg nem adja, akkor az erdélyi kérdések meg nem oldásáért azok is felelősek lesznek, akik ezt a tömegműveltséget szétzilálták.

Felülről való lehetetlenítés volna az, ha az erdélyi kívánalmakat akár a kormányzat, akár az országos közélet pártjai meg nem értenék. Az eddigi fejlemények azt mutatják, hogy úgy a kormányzat, mint az egész magyar közélet csak a legnagyobb szeretet jóindulatával van az erdélyi kérdések iránt. Tehát ebből szinte önkénytelenül folyik az a követelmény, hogy az Erdélyi Párt egyrészt erkölcsi kötelességének tartja a kormányzat támogatását minden nemzeti nagy kérdésben, s csak az erdélyi kívánalmak képviselésében tartja fenn a maga önállóságát, viszont a magyar közélet párt-

jal között is a feszültségek és szembenállások enyhítését kívánja. Ezzel az erdélyiek képvisellete az egyedül lehető utat választotta, hogy a magyar közélet legirányadóbb reálitása, a kormányzat, őt a kívánalmak felsorolásakor megértéssel fogadja, s hogy a pártok is a közös jóakat viszonyában legyenek iránta.

A pártok öncélúsága ebben a viszonyban megszűnik, illetve átnemesedik az országépítés eszközévé. Ebben a vonatkozásban az Erdélyi Párt a regionális feladatokon túlmenő teljesítményt érhet el az egész ország közérdeke javára. Ami óriási felelőssége van a maga területi kérdésel tekinetében, az ezzel az országos érdekü teljesítménnyel tud majd legelőkelőbbben kiegyenlítődni.

A Központi Statisztikai Hivatal kiadta a népszámlálásra vonatkozó végrehajtási utasítást

A február elsejei állapotot kell mindenkire nézve számbavenni. Minden személyről külön számláló lap készül, a 11—70 életév közötti fiukat és férfiakat külön honvédelmi számlálás alá is veszik

Budapest. A MTL jelenti: A központi Statisztikai Hivatal közli: Az 1940. évi 30. t.-c. előírja, hogy az 1941. év január 31-ől február 1-re virradó éjszaka éjféli pillanatának megfelelő helyzet szerint február 1-e és 15-e között végrehajtandó általános népszámlálást kell tartani. Az adatokat mindenkiről ki kell tölteni, egyéni számláló alapon, aki a fent megjelölt pillanatban házában területén életben volt. Mindenkiről ott kell kitölteni a számláló lapot, ahol a fent megjelölt pillanatban tartózkodott.

A népszámlálási egyéni számláló-lapon kívül minden olyan férfiról és fiúról, aki 11—70 életév között van (1870 január 1-én 1929 december 31 közötti időben született), továbbá minden 16—50 év közötti időben született nőről (1890 január 1—1924 december 31 közötti született) honvédelmi célú népszámlálási lapot is ki kell tölteni. Ezenfelül ugyanilyen céllal minden 18—60 év közötti katonaviselt férfiról és minden 21—48

éves nem katonaviselt férfiról megkülönböztetve külön népszámlálási katonai szelvényt is ki kell tölteni. Külön kérdőlapot kell kitölteni minden iparosról, kereskedőről és azok üzemeiről.

A lakóházak és lakások összeírása

A népszámlálás a lakosságon kívül a lakóházak és lakások összeírására is kiterjed. A népszámlálást a M. Kir. Központi Statisztikai Hivatal vezeti és közvetlen végrehajtói a számlálóbiztosok. A számlálóbiztosokra elsősorban tanítók nyernek megbíza-

ást. A számláló lapok kérdéseire a válaszokat a legnagyobb gondossággal, lelkiismeretességgel kell megadni.

A mostani népszámlálásnál a születés időpontjának bejegyzésénél a hónapok és napok feltüntetése is fontos. Fontos a születés helyének bejegyzése is, mert abból a belső és külső vándorforgalom nagyságára és irányára nyerhetők becses adatok. Az állandó lakhely megjelölése azért fontos, hogy megállapíthassák a városok és községek lakosságának állandó számát. Állandó lakhelynek azt kell venni, ahol a megszámlolt egyének állandó lakóhelye, otthona van.

Kor, nem, vallás, nemzetiség, nyelv, foglalkozás, település és vagyoni helyzet szerinti megoszlás kerül számbavétel alá

Budapest. A MTL jelenti: Dobrovits Sándor, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke az alábbi hivatalos tájékoztatást teszi közzé:

A népszámlálás célja feltárni, illetve számbavenni az ország népességének eloszlását és életkörülményeit minden vonatkozásban. Az állam helyes vezetése megkívánja, hogy a népszámlálás hű és igaz képet adjon a lakosságnak korosztálybeli, nemek szerinti, vallási, nemzetiségi, nyelvi, foglalkozási, települési és vagyoni kategóriák szerinti megoszlásáról. Egyedüli fontos követelmény az, hogy

megfelelő választ adjon be az ívekre és senki által ne hagyja magát befolyásoltatni,

mert csak így nyerhet az állam vezetése hű képet mindenről. A népszámlálás célja semmi egyéb, mint ez, — mert minden hamis, vagy befolyás által keletkezett adat az állam vezetőségét téveszti meg. Állampolgári kötelességét szegi meg, aki nem a valóságnak megfelelő adatokat ír be vagy ad a számláló biztosnak.

Utípusú Ungyujtók

érkeztek TISZAY óráshoz, Rákóczi-út 6. szám.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoló

Tábla-üveg nagy raktár

Képeretezés

Melegágyrámák és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13.

mindenki minden kérdésre híven a valóságnak és lelkiismeretének

Értekezlet volt a belügyminiszteriumban a nagyváradai városi üzemek ügyében

Dr Soós István polgármester nyilatkozata

Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délután érkezett haza Budapestre Hlatky Endre főispán és dr Soós István polgármester, akik fontos közérdekű kérdéseket tárgyaltak le.

Dr Soós István polgármester utazásuk céljáról és eredményéről a következő nyilatkozatot adta:

— Utazásunk legfőbb célja volt, résztvenni azon az értekezleten, amelyet a belügyminisztérium tartott ked-mester javaslati alapján, aki ki volt küldve Nagyváradra, hogy tanulmányozza a városi közigazgatást és elsősorban az üzemek helyzetét. Az értekezleten dr Sass Elemér miniszteri osztályfőnök ömeltősága, a városi osztály főnöke, elnökölt és résztvett dr Cserzy István miniszteri titkár, Csitáry Emil székesfehérvári polgármester, az ipariügyi minisztériumból egy miniszteri tanácsos, Nagyvárad város részéről Hlatky Endre főispán, dr Soós István polgármester, Altnöder Endre műszaki tanácsos és Bazilli Mihály, a villamosmű igazgatója. Az értekezleten alaposan megvitatták a nagyváradai üzemek helyzetét, amelyre vonatkozólag Csitáry Emil felolvas-ta jelentését. A jelentésre vonatkozólag Nagyvárad képviselőjében meg-tetem a megjegyzéseimet. Az értekezlet foglalkozott a Bistra-művek kérdé-sével és elvileg hozzájárult ahhoz, hogy a Bistra vízirejének felhasználá-sával, amennyiben az erre vonatko-zó tervek elkészülnek, Nagyvárad vá-rosa felépítse vizierőre berendezett villamosművét. Addig is, amíg ez megtörténik, a villamosmű legsürgő-sebb gépi és hálózati átalakítása cél-jából cirka 1.000.000 pengőre a víz-mű legsürgősebb átalakítása céljából cirka 500.000 pengőre van szükség, összesen tehát 1.500.000 pengőre. Ezen összeg kölcsönként való felvé-telét a belügyminisztérium elvben en-gedélyezte, aminek alapján Hlatky Endre főispán és dr Soós István pol-gármester tárgyalásokba bocsátkoztak Bornemisza Géza volt miniszterrel, az ipari munkaszervezők intézete (IMI) el-nökével, aki készséggel hozzájárul el-vileg a kölcsön folyósításához. A szük-séges formalitások megejtése után a város abban a helyzetben lesz, hogy a legszükségesebb üzemi átalakításokat még ebben az évben eszközölni tudja. A belügyminisztériumban megtartott konferencia határozata alapján mind-nyájan átmentünk csütörtökön Szé-kesfehérvárra, ahol megtekintettük úgy a közműveket, mint azokat az ér-tékes kultúrtörténelmi alkotásokat, amelyek az utolsó 10 évben Csitáry Emil agilis polgármestersége alatt épültek.

— Csitáry Emil polgármester kitüntető szívéllyel fogadta Nagyvárad négy képviselőjét.

A városi utak rendbehozatala és inségmunkák biztosítása

Ezenkívül még számos fontos köz-érdekű ügyben jártunk el Hlatky Endre főispánnal együtt, aki fárada-tatlanul dolgozott és intervenált min-denütt Nagyvárad érdekében, hogy a várost az átmeneti nehézségeken ke-resztül segítse.

— A belügyminisztériumnak biztosítottuk Nagyvárad utainak rendbeho-zására és egyben az inségmunkák esz-közlésére azt a 600.000 pengős köl-csönt, amit már korábban kilátásba helyeztek. Ezenkívül sikerült Nagy-várad részére a pénzügyminisztérium útján 200.000 pengő segélyt kiutal-tatni.

— Remélhetőleg, hogy így a városi pénztár a pénzügyi átmenet dacára, minden nehézség nélkül tud intéz-kedni.

— Hosszasan tárgyaltam a belügyi államtitkárral a fogtechnikusok ügyében, akik a román impérium alatt működési engedélyt kaptak és így bizonyos szerzett jogaik is vannak s akik existenciális szempontból kérték jogaik elismerését. Az államtitkár ki-jelentette, hogy bár a kérdés rendkí-vül nehéz, igyekezni fog olyan meg-oldást találni, hogy ezek a magyar fogtechnikusok existenciájukat biz-tosítani tudják.

— A kereskedelmi minisztériumban eljártunk a félifürdői villamosvasút ügyében, amelynek kérdése jó úton van.

— A városi üzemek részére sikerült nyersanyagot kiutaltatni, eljártam to-vábbá az anyagelosztó bizottságnál, hogy a nagyváradai üzemek megfelelő nyersanyagot kaphassanak, hogy ezáltal munkásaik foglalkoztatása bizto-sítva legyen. Ezen ügyben egyébként az ipariügyi minisztériumban is in-tervenáltunk, ahol komolyan foglalkoz-nak a kérdéssel, különös figyelemmel a szociális szempontokra.

— Eljártunk továbbá a városi zeneiskola ügyében, amelyet a belügy-

Február 9-én tartja alakuló gyűlését az Ipartestület

— Az ipariügyi minisztériumban tárgyaltam az Ipartestület sürgős megalakítása ügyében. Előreláthatólag február 9-én lesz az Ipartestület alakítása, amelyen részt fog venni az ipariügyi minisztérium kiküldöttje is.

— A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban Hlatky Endre főispán-nal együtt előterjesztettük a tanítók helyzetét, amelyre vonatkozólag rövi-desen kedvező megoldás lesz. A mi-nisztérium tanulmányozza a félben maradt tanítókháza épületének kér-dését is. A minisztérium részéről azt

az információt adták, hogy minden valószínűség szerint a minisztérium fel fogja építeni és tanítók gyerme-kei részére internátust fog létesíteni. Ebbe a megoldásba örömmel nyugod-tunk bele mind a ketten.

— Hasonlóképpen intervenáltunk a

Fontos közellátási kérdések

— A földművelésügyi minisztériumban fontos közellátási kérdéseket tárgyaltunk meg. Örömmel vettük tudomásul a város tervét 2000 sertés hizlalása tekintetében és biztosították az ehhez szükséges takarmányt. Tárgyaltam a Futura vezérigazgatójával is, a takarmány esetleges kihitelesése tárgyában.

— Végül közlöm, hogy értesülésem szerint rövidesen megjelenik a kormányrendelet, amely a tisztviselők előléptetési lehetőségeit tárgyalja. Ennek alapján több érdemes régi szolgálatlalt bíró városi tisztviselőt magasabb fizetési osztályba lehet előléptetni.

Ki jell jelentsem, hogy a belügyminisztériumban és más minisztériumokban is a legnagyobb szeretettel foglalkoznak Nagyvárad problémáival és sok jóindulattal igyekeznek előterjesztéseinket elintézni. Ennek egyik tanubizonysága lesz az, hogy Nagy-

A.M.N. M. HIRLAP OSZTÁLY

rádiózhatsz, mert az ORION bőrdönszuperben benne vannak a telepek és a keretantenna is. Kifűnő vétel rövid-, közép- és hosszuhulláman.

ORION 146

Kapható minden ORION rádiókereskedőnél

Bemutatja **Fülöp Károly** rádió és elektromechanikai vállalat Nagyvárad, Rákóczi-út 25. sz.

Bemutatja a **"MUSICA"** Rácz Ernő cég. Rákóczi-út 9. sz.

félbenmaradt Iparostanonc Otthon ügyében is, amelyre nézve szintén rövidesen döntés lesz.

— Ugyancsak meg fog jelenni rövidesen a bizottság a tűzoltó laktanya épületét megvizsgálni és ha azt alkalmasnak tartja erre a célra, akkor felépítjük, ha pedig nem, átalakítjuk és egyéb célra felhasználjuk. Egy bizonyos, a most befejezetlenül álló három középület építését ezévből teljese-n befejezzük.

— A fentiekben kívül még számtalan adminisztratív kisebb jelentőségű kérdést tárgyaltam le és intéztem el különböző minisztériumokban.

— A fentiekben kívül még számtalan adminisztratív kisebb jelentőségű kérdést tárgyaltam le és intéztem el különböző minisztériumokban.

Szódaviz
olcsón bármikor otthon készíthető
Palackok és szénsavpatronok kaphatók és cserélhetők

TÖRÖK
vas-, festék- és háztartási cikkek kereskedésében.
Rákóczi-út 2. — Bazár épület.

József királyi herceg felajánlotta Nagyváradnak Bihari Sándor történelmi képét

Nagyvárad. Saját tud. József királyi herceg meglehetősen lelvélben felajánlotta Nagyvárad városának, hogy

Bihari Sándor egyik szép nagyváradai vonatkozású történelmi képét a városnak ajándékozza. A képen azt a jelenetet festette meg Bihari, amikor Ulászlót fogadta Zsigmond király Szent László nagyváradai sírjánál. Értesülésünk szerint a műtörténelmi értékű festmény rövidesen a városháza nagytermét fogja díszíteni, mert a város elfogadja József királyi herceg ajándékát.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Katonai diktatúrát léptetett életbe Antonescu

Jelentős számú legionista vesztette életét. — A kormány Horia Simát is felbujtónak tekinti és üldözési parancsot adott ki ellene

Bukarestből jelenti a Bud. Tud. A legionista lázadás leverése után Antonescu rendeletére elkobozzák a fegyvereket mindenkitől, tekintet nélkül arra, hogy van-e fegyverviseelési engedélye vagy nincs. Még nem állapítható meg, hogy a harcok során hány legionista vesztette életét, de azt hiszik, hogy a szám jelentős. Antonescunak sikerült a tárgyalásokat befejezni és a legionisták letették a fegyvert. Hír szerint Antonescu radikális eljárást folytat a lázadók ellen és valószínűleg katonai diktatúrát léptet életbe.

Bukarestből jelenti a NTI. A román miniszterelnökség pénteken rádió felhívást tett a lakosságot, hogy az utóbbi napok zavargásaiban résztvevő személyek lakóhelyeit jelentésük be.

Bukarestből jelenti az Orient rádió: Antonescu tábornok, államvezető közleményt adott ki, melyben elbocsátás terhe mellett felszólította a munkásokat és hivatalnokokat munkájuk azonnali megkezdésére. Felszólítja az országot, hogy ha erőszakos cselekményekről értesül-

nek, azonnal hozzák a hatóságok tudomására, hogy nyomban intézkedhessenek. **Helyszínén lövik agyon azokat, akik fegyverrel veszélyeztetik a közbiztonságot**

Belgrádból jelenti: A bukaresti rádió pénteken este beolvasta a román miniszterelnökség következő közleményét:

A román hatóságok mindazokat bűnrészeseknek tekintik és ezért büntetik, akik tudják és még sem közlik a hatóságokkal, hogy hol tartózkodnak a január 21—22-iki események előidézői és felbujtói, kezdve Horia Simától egészen a fosztogatásokra fajult legutolsó semmirekellőig.

A német csapatok nem léptek közbe. Döring őrnagy temetése

Berlinből jelenti (MTI): A romániai eseményekkel kapcsolatban illetékes német helyen hangoztatják, hogy a Romániában levő német csapatok a legutóbbi ismeretes események során semmiféle szerepet nem játszottak. Döring temetése ünnepélyes külsőségek mellett szombaton megy végbe Bécsben

a Calea Victoriei. Bukarestben kétezer legionista esett el. Hogy Antonescunak sikere volt, azt elsősorban annak köszönhetjük, hogy idejében lezárta a telefont és ezzel lehetetlenné tette, hogy a gárda tagjai egymással érintkezzenek.

Katonai pompával temetik a lázadók elleni harcban elesett tiszteket

A lázadók által összelopkodott áruk megvétele tilos. Nagy rombolás az Universul nyomdájában

Bukarestből jelenti a MTI: A hivatalos közlöny szerint azokat a tiszteket és legénységi állományú egyéneket, akik a lázadók által folytatott harcokban életüket veszítették, szombaton temetik katonai pompával. A lázadók holttestét csak azokban a városokban és falvakban temethetik el, ahol életüket veszítették. A holttesteket máshova szállítani tilos. Az ellen vétőket súlyosan büntetik. Az állam nem lehet kegyelettel azok iránt, akik az ország megdöntésére lázadtak fel.

A miniszterelnökség figyelmezteti a lakosságot, hogy ne vásároljon alkalmi árusoktól semmiféle tárgyat.

A helyzetről még nem lehet határozott képet alkotni

Bukarestből jelenti: Az utcai harcok alatt a Szent György-téren kifosztották a zsidó kereskedők boltjait. A katonaság csak teljesen kifosztott üzleteket talált. Ugyanígy kifosztották a zsinagógákat. A bukaresti rendőrfőnök heves harcok után foglalta vissza a rendőrprefekturát. **A külvárosban tegnap reggel a tüzéség is beavatkozott.** A német fővárosban úgy látják, hogy Antonescu elég erős a vasgárdista lázadók megfékezésére. Azt hiszik, hogy néhány napon belül sikerül a rendet egész Romániában helyreállítani.

Horia Sima elsáncolta magát a vasgárdisták zöldházába

A harcok kisebb mértékben még folynak

Belgrádból jelenti: (A Mai Nap írja) A Vreme jelentése szerint Romániából érkező hírek arról számolnak be, hogy Horia Simát törvényen kívül helyezték. — Jelenben a „Zöld Ház”-ban tartózkodik, ahol a vasgárdisták egy csoportjával, elsáncolta magát.

Antonescu el akarta kerülni, hogy a főváros központi otthonában még nagyobb izgalmat idézzen elő és nem akarta tűz alá venni a vasgárdisták otthonát, ahol Codreanu sírja van.

Reggel kilenc órakor rádió keresztül jelentkezett. Dragalina tábornok, akiről azt állították, hogy a lázadókhoz pártolt. A tábornok kijelentette, hogy a hírek valótlanok. Éppen ő volt az, aki Brassót megtisztította a féktelen vasgárdistáktól.

— Antonescu nagyon jól tudja, hogy én nem vagyok és nem leszek áruló — mondotta

Hasonló értelemben nyilatkozott Ciuperca tábornok, az V-ik hadtest parancsnoka is, valamint még több hadtest-parancsnok. Azt jelentik, hogy a harcok, bár kisebb mértékben, még folynak.

Egy amerikai szemtanú, aki az elmúlt éjjel érkezett Bukarestből Belgrádba, érdekes új adatokat mondott el, a Politika munkatársának. Antonescu és a vasgárda között az összeütközések — szerinte — három hete folynak. Antonescu amikor megtudta, hogy a volt belügyminiszter fegyvereket adott át a légiónak, tüstént azt követelte, hogy mondjon le. A belügyminiszter ezt kerekén megtagadta. Antonescu erre közölte vele, hogy a szolgálathoz elbocsátotta. Ennek ellenére a belügyminiszter nem hagyta el

a miniszterium épületét, továbbra is vezette hivatalát. Antonescu nem akarta a helyzetet a végsőig kiélezni.

Január 24-én reggel Antonescu házában a külügyminiszterium altiszti egyenruhájában egy ismeretlen egyén jelent meg azzal, hogy sürgős levelet hozott. Antonescu ebben az időben éppen a fürdőszobában tartózkodott és nem gondolva semmi rosszra, kijött, hogy átvegye a levelet. Amikor a szobába lépett, az ismeretlen revolvért rántott rá. Antonescu a szomszéd szobába ugrott és magarázta az ajtót. Az órság leszerelte az ismeretlen embert.

Az amerikai utas elmondotta, hogy az összeütközések a légio és a katonaság között három napon át tartottak és január 24-én érték el tetőpontjukat, amikor Antonescu segítségére vidékről megérkeztek a katonai alakulatok. A legtovább tartottak a harcok

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóból misziós apácává lett

Beáta nővér

életrajzát.

Mozifilmmel érdekesebb eseményhalmazzt tár olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorságával mindenki csodálkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ára 3.40 Pengő

A ló-, öszvér- és járműtulajdonosok jelentkezése

Nagyvárad thj. város polgármestere 146—1941. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. nagyváradi 25. honvéd kiegészítő parancsnokság 257—1940. számú rendelete értelmében felhívom a nagyváradi város területén lakó összes ló-, öszvér-, jármű (hintó, kocsi, szekér, táblaskocsi és bérkocsi) tulajdonosokat hogy az 1941 évi január hó 25. 28 és 29-én reggel 8 órakor a marhavásártéren megtartandó lóosztályozáson a tulajdonukban lévő és már bejelentett ló-, öszvér és járművekkel jelenjenek meg a következő sorrendben és pedig:

1941 január hó 25-én A—H kezdőbetűsök, 1941 január hó 28-án az I—R kezdőbetűsök, 1941 január 29-én S-től végig.

A megjelenés elmulasztása a legszigorubb büntetést vonja maga után.

Tudnivalók a jelentkezésre:

1. A lovak országos járműbe vezetői, illetve hajtandók elő. 2. Ha valamelyik lótulajdonosnak több országos járműve van, (kocsi, szekér, stb.) úgy valamennyit be kell mutatni. 3. Minden jármű az előírt helyen felfüggesztett névtáblával kell, hogy ellátva legyen. 4. Minden lóról és öszvérről az új piros, illetve zöldnyomású marha-levelet el kell hozni a lóosztályozásra. 5. Szamarakat és 3 évnél fiatalabb csikókat a lóosztályozásra nem kell elővezetni. Nagyvárad, 1941 január 20. Dr Gyapay, h. polgármester.

Scserbakov, az orosz külpolitika sikereiről beszélt

Moszkvából jelenti: Szovjet Távirati Iroda.) A Lenin halálának 17-ik évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepen Scserbakov, a moszkvai városi és környéki kommunista pártbizottságok titkára, hosszabb beszédben számolt be az elmúlt évben végzett munkáról.

Többek között megállapította, hogy a múlt esztendő fontos sikereket hozott a szovjet állam külpolitikájának. Rámutatott arra, hogy hála a szovjet-kormány hős és következetes külpolitikájának, Szovjet-Oroszország területe 1940-ben megnagyobbodott.

Besarábia, amelyet húsz évvel ezelőtt törvénytelenül elragadtak, most újra visszakerült és ugyanúgy Szovjet-Oroszorszához került Észak-Bukovina, másfelől Litvánia, Lettország Észtország csatlakozott a Szovjet-Unióhoz.

Az ország továbbra is gondot fordított Lenin és Sztalin szellemében arra, hogy megerősítse és szélesebb alapokra helyezze a népek közötti barátságot. Ezt a törekvését szintén siker koronázta. (MTI.)

Almásy Testvérek lakatos mesterek

Lakatos munkákat, vasszerkezeteket készít. Gépek szerelést és pontos javítást vállaljuk. Autogén hegesztés.

Rimánóczy utca 10.

Áttérések - visszatérések - megtérések

- Belejező közlemény. -

Magyar ember sohasem becsülte azt, „aki úgy csereberéli a hitét, mint más az ingét”. Valóban, a hit, a vallási meggyőződés olyan szent, olyan nagy dolog, annyira benső, lelkiismereti ügy, hogy csak az igazság, vagy jóhiszemű meggyőződés bealkozását tűri el. A legmegszégyenítőbb és az emberi méltóságot legmegalázóbb tehát az, amikor valaki minden belső meggyőződés nélkül, érdekből, vagy akár kényszerűségből is „áttér” vagy „visszatér”.

Tudjuk nagyon jól, hogy minden keresztény egyház féltékenyen vigyáz nyájára és igyekszik magának megtartani minden hívét. Áttérések és visszatérések azért mindig voltak. Az áttérők aránylag kis száma azonban azt mutatta, hogy egyik keresztény egyház felé se indult meg sodróerejű áramlás. Az áttérések nagyobb számai akkor kezdtek mutatkozni, amikor a románok tüzzel-vassal románosított poliókójára nemzeti egyházakat, a görög katolikus és a görög keleti egyházat is bevonta ebbe a szégyenteljes lelkekre alkudozó akciójába.

A lélekvasárlásnak számtalan eszköze, fogása, kényszerítő körülménye volt. Legelőször talán a gyöngék, sokszor ok nélkül rettegők és remegők félelmét kell említenem. Sokan megelőzték a román hatóságok kényszerítését azzal, hogy nagy előzékenyen áttértek görög keletinek, vagy görög katolikusnak. Illetékes helyeken azután bemutatják jó román hazafiságuk kétségbevonhatatlan bizonyítékát, az áttérési ívet. Igaz, annyi szegény legtöbbször még megmaradt, hogy az ilyen sietve áttérő igyekezett teltét pitokban tartani, de sokan már ezt sem tartották szükségnek. A kenyér, a család, a megélhetés: ez volt mindig a mentés, ha az „áttérés” szóba került. Meg aztán az, hogy hiszen azért jó katolikus, vagy jó református maradt ő és nem is jár a román templomba, csak hát az ördögnek is gyertyát kell gyújtani, ha nagyon szorongat. Talán ebbe a kategóriába lehet sorozni azokat a magyar lányokat, akik szintén „áttértek” román férfikkal kötött házasságuk következtében. Nehéz lenne egységesen állást foglalni ezekben az esetekben. Ismerünk olyanokat, akik keményen megmaradtak hitükben és még román állam hivatalnok, tanító, tanár férjükkel szemben is érvényre tudták juttatni meggyőződésüket. A logika ez volt: aki szeret, az teljesíti kívánságomat. Ilyen esetekben legtöbbször a gyermekeket is sikerült megtartani a magyarság számára. Baj csak ott fordult elő, ahol a hitbeli meggyőződés nagyon gyen-

ge alapokon állott és minden különös meggondolás, vagy lelkiismeret-furdalás nélkül dobták félre a könnyű érvényesülés útjából.

Legtöbb esetben azonban — és ezt mindenkinek el kell ismernie — durva kényszerítéssel törték a románosítás hajnokaik azokra, akiket a hit, a később már majdnem minden szabadfoglalkozás is kiszolgáltatott önkényüknek. A közhivatal valóban olyan kiszolgáltatottságot jelentett a még megmaradt kevés magyar számára, amely ellen nem tudott védekezni, de a magyar közösség részéről sem remélhetett védelmet, mert ennek hiányoztak a megfelelő eszközei, hiányzott főképpen gazdasági ereje. Ha valamelyik közhivatalban választott elé állították a magyar kisémbert: áttérni, vagy elmenni, akkor rendszerint nem csak saját magáról volt szó, hanem a családról, a gyermekekről is. Ilyen esetben pedig senkitől sem várhatunk hősiességet. Nem hősök és vértanúk korát éljük, amikor gyöngye gyermekek és az életbe belefáradt aggastyánok is habozás nélkül vágják a pogány césár szemébe: nem szolgálunk bálványaidnak; jobb a halál a megismert igazság fényében, mint az élet gyalázzattal! Hol lódog ma a lelkekben a hit, a vallásos meggyőződés olyan lánggal, amely minden kísértést le tud győzni? Ami ellenállás, hősiesség megnyilatkozás történt, az is inkább a nemzeti gondolat megnyilvánulása volt. Lehetett tehát szó áttérésekről olyan értelemben, hogy valaki vallási meggyőződésének alakulását követte? Nem. Az „áttérések” pusztá formások voltak és csupán a román statisztikusoknak jelentettek nyereséget.

Abban a harcban, amelyet az államhatóság indít egyesek ellen, feltétlenül elbukik az egyén, ha nem tud valamilyen erős közösségre támaszkodni. Sok áttéréssel fenyegetett magyart megtarthatunk volna, ha zárt gazdasági egységgel rendelkezünk és kenyeret tudunk adni azoknak, akiket a hatalom éppen a kenyérrel kényszerített saját táborába. S ezen a ponton ismét csak a zsidókérdésre bukkanunk. Trianon, a 22 éves román elnyomás nem tudott volna annyi kárt tenni sorainkban, ha gazdaságilag zárt egységet képeznénk, ha saját véreink és nem a zsidók alkották volna kereskedő, iparos, nagyiparos, bankár és értelmiségi rétegeinket. Ami kevés erőnk egy vesztett háború óriási erőfeszítése után megmaradt, az nem saját közösségünket éllette a gazdasági élet törvényeinek megfelelő belső, természetes keringéssel, hanem a zsidóság és rajtuk keresztül a románság szabad vadászterülete volt. Kiszolgáltattuk magunkat s éppen ezért felnőtt ifjuságunk különösen az utóbbi években a kétségbeesés szélén töprengett kilátástalan jövője miatt. Csodálatos rövidlátás kell hozzá a mellett, hogy feltétlenül veszedelmes álláspont is, hogy valaki kivételezéseket, sőt dícséretes eseteket izzadjon ki a zsidóság 22 éves romániai multjából akkor, amikor csak beteljesítették rajtunk a négy éves világháború, az ösztörözség forradalom és a Bethlen-korszak újiberálibizmusának gazdasági sáskajárását. Igen, a legnagyobb rövidlátás kell ahhoz, hogy valaki a

gazdasági terített asztalról nekünk odavetett zsidó morzsákért a hála örömkönnyeit sirja el és megakadályozni készül az azt a folyamatot, amely a magyarság gazdasági felszabadítását akarja és semmi mást. Mert a kikényszerített áttérések szomorú lajstromaiért a zsidóság is felelős és pedig éppen azzal, hogy gazdasági élőködésével megakadályozta valamilyen gazdasági egységbe való fejlődésünket.

Ha még azt is megemlítjük, hogy az erdélyi és keleti részek magyar nyelvű zsidó sajtója milyen felmerhetetlen pusztítást végzett a keresztény magyar öntudat terén, akkor világosan fogjuk látni, hogy mit értett nekünk és mit használt a románságnak a zsidóság éppen a lélekvasárlás terén. Az áttérések az egyének számára talán szörnyű lelki tragédiát, összeroppanást jelentettek. Ami egyénileg hiba, megtévedés, könnyelműség volt benne, talán már meg is kapta büntetését az érte kijáró megváltásban, a számonkérésben. (Igaz, a nagyok, a befolyásosak ezen a téren is könnyen megúszták.) A közösség számára azonban nagy leckét, nagy tanulságot jelentsen az áttérések szomorú históriája. Mert az bizonyos, hogy gazdaságilag erős, keresztény nemzeti öntudatában érintetlen, minden idegen elősdtől mentes közösség meg tudja védeni tagjait még a lélekvasárlásokkal szemben is.

Ami a visszatéréseket illeti, az emberileg könnyen megérthető. Akit kényszerítettek, az természetesen hamar igyekszik lerázni magáról minden idegen port. Aki önként állott be volt uraink sorába, az még hamarabb. Egy bizonyos: amint az „áttéréseknek” semmi közük sem volt a lélekhez, a vallási meggyőződéshez, éppen úgy csak külső formák ezeknél a „visszatérés” is. Jellemző az itt maradt románságra és különösen a nálunk uralkodó közfelfogásra, hogy eleinte ők is „áttértek” valamelyik

WIENER

MESSE

(bécsi vásár)

1941 március 9-16-ig

Diamentes vizum
Vasúti kedvezmények

Jelentkezési határidő: Febr. 12

Felvilágosítást nyújt:

a Wiener Messe magyarországi ki-
rendeltsége, Budapest, V., Vörösmarty tér 1. Hamburg—Amerika
Linie, tel. 183-059, a Nemet Birodalmi
vasúttal idegenforgalmi irodája,
Budapest IV., Váci-utca 1-3, telefon
180-229 és az összes IBUSz utazási
és menetjegyirodák.

magyar egyházba, mert azt hitték, hogy a magyar hatóságok ott folytatják, ahol román uraik elhagyták. Természetesen csalódtak. Meg kellett tanulniok, hogy a magyar törvények nem csak hogy megbecsülik, hanem meg is védik az állampolgárok vallási meggyőződését. Jobban vigyáznak rá, mint maga az érdekel fél.

A magyar törvényeknek ez a szel-
leme buzdítson tehát bennünket arra, hogy a feltétlen gazdasági megerősödés mellett minden próbát érintetlen épségben kiálló, erős keresztény magyar öntudatot plántáljunk közösségünk minden tagjának lelkébe. Mert a konjunkturaldis „áttérések és visszatérések” özöne nem csak az egyének, hanem keresztény magyar öntudatában megingott közösségünk szűgyene is volt.

Polyák István

Nemzeti tanácsot szerveztek Franciaországban

Minden politikai párt képviselve van az országvezető testületben.

A német-francia viszony még tisztázatlan

Vichyből jelenti a Német Táviratiroda: A pénteki hivatalos közlönyben megjelent rendelettel felállították az úgynövezzett vezetőtanácsot, amely a tanácsadó kamara szerepét tölti be. A tanácsnak kerekén 200 tagja lesz. Titkos ülési lesznek és a jelentéseket közvetlenül az államfőhöz juttatják el és ő dönt a nyilvánossághozatal felől.

Vichyből jelenti a Havas: Ma közölték a Nemzeti Tanács 188 tagjának névsorát. A tagok közül 28 szenátor, 42 képviselő és képviselve van minden politikai párt a szocialistáktól a jobboldalig.

Berlinből jelenti a NTL: A német

birodalom és a vichy-i kormány közötti kapcsolatok a Petain-Laval találkozó óta sem tisztázódtak. A Wilhelmstrassén úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a két ország közötti viszonyban nem állott be változás. Arról egyelőre nincsen szó, hogy Laval ismét tagja lenne a kormány-

Autó és gépiavitó

Kapalai

Ferenc

Gróf Csáky utca 27. sz.

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely
repülőgéppel.

A Magyar Légiforgalmi r. t.

Járatok télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut 10. sz.
Telefon: 11-17

Magyar farsang huszonkét fekete farsang után

Nagyvárad. Saját tud. Benne vagyunk végre a magyar farsangban is. Huszonkét fekete év fekete farsangja után cigányzene mellett, csárdást és körmagyart táncolhatnak a báltermekben s pompázó magyar ruhák nehéz selymének suhogása új idők magyar szellőjét lengeti a kipirult arcok felé. Transzparenszek nem gyúlnak ugyan az idén Várad táncpalotái előtt, mégis, a boldog, felszabadult arcok mindennél fényesebben hirdetik, hogy huszonkét fekete farsang után nekünk is felvirradt a magyar bálók ideje és a magyar ruhákat nem kell titokban belopni a bálterembe, mert román sziguranca ágensek nem állnak lesben, hogy irredenta vádakat provokáljanak a mentékből, rámás csizmákból, hímes pártákból.

A farsang, mint ezt mindenki jól tudja. Vízkereszttől Hamvazószerdáig tart és ez az idő az idén meg-

lehetősen hosszú. A franciaországi, olasz-rivierai, a délamerikai farsangokat az idén lőporfüstbe takarta a háború szele, s talán egyedül Rio de Janeiro-ban lesz az idén is olyan színes karneval, mint rendszeresen minden évben. Az európai érdeklődők azonban alighanem erről a karneválról is elmaradnak az idén, pedig látványosságával a rio-i farsang minden mást messze felülmúl s az egzotikus környezet is nagy vonzóerőt gyakorolhatott azokra, akiknek lett egy kis rioi kirándulásra. Az ilyen messzevidéki utazások, a mai puskaporos levegőben meglehetősen veszedelmesek s azt hiszem, a rioiak farsangja is csendesebb az idén, mint más években.

De azért farsangolnak, mint ahogy mi is örömmel vesszük ki részünket olyan hosszú idő után a magyar farsangban.

Farsangi népszokások

Kevesen tudják azonban, hogy ez a szó: farsang német eredetű és a Fasching szóból származik, amely viszont a faesen, vagy más alakjában a faseln szóból ered, ami a „pajkos-ságot üzni” ige származéka. A farsangolás maga azonban nem német, hanem olasz eredetű; Itáliában ünnepezték először vígsággal a nagypójtót megelőző időszakot. A bál pedig francia, illetve olasz szó, s a magyar táncestély, vagy a táncvigalom a legmegfelelőbb kifejezője. Az első táncvigalmat, amiről a történelem említett (ész. 1383-ban rendezték Amlensben, VI. Károly és Bajor Izabella esküvőjén). A mai báloknak megfelelő táncvigalmak, az udvari bálókból fejlődtek ki XIV. Lajos korában, s a francia mintára egész Európában meghonosodtak a XVII. században. Az idők folyamán, ha nem is annyira káprázatos, de érdekes hagyományai maradtak fenn a farsangolásnak. Az etnográfia például feljegyezi, hogy egyes vidékeken a farsang utolsó három napján nem dolgozik a nép, ünnepi ruhában járnak, s alig ér véget a sok eszemiszom-mulatság, s még az öregek is táncolnak. Farsanghétfőn, mielőtt a nap felkél, még a legöregebb aszszonyoknak is táncra kell kerekedniük. A néphit — egyes etnográfusok szerint, — azt tartotta, hogy amelyik asszony ilyenkor jól kitáncolja magát, annak sok szép kendere terem.

Hűshagyókedden szokta elérni a téfpontját a táncmulatság. Ilyenkor sokan álruhába öltöztek és álarcot vettek fel, akárcsak napnyugati embertársaik. Amikor aztán húshagyókedd éjjelén tizenegyét üt az óra megszólal a nagyharang is, hogy a mulatozókat figyelmeztesse: küszöbön a böjt! Éjjelkor aztán megszűnik minden mulatság, s másnap Hamvazószerdán sokhelyen álarcos meneteket rendeznek, s a falvak legényei ellátogatnak azokhoz a lányokhoz, akikkel táncoltak és akkor ajándékokat kapnak tőlük.

Érdekes farsangi multságuk volt hajdanában a kunszentmártoni céhbéli mesterlegényeknek. Egyes feljegyzések szerint a céhbéli iparos-gédek ebben az érdekes alföldi városban farsangi vacsorát adtak a mesterek és családjuk és munka-

adók részére. A vacsorára jóval előbb magyarruhás vőfélyek házról-házra járva hívták meg a mestereket. Előzetesen két nyoszolyólányt is választottak, akik a vőfélyek bő, borjúszájú ingét kmosták, kivastalták és a legényeket szalagokkal díszítették fel. A vacsora ünnepes, méltóság-teljes formák között folyt le.

Ezek a népszokások azonban lassacskán kihálnak mindenfelé.

Dédanyáink magyar farsangjai

A farsangolással együttjár a tánc is. A mai bálokban a palotás vagy a csárdás a táncnyitó, s a „Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs”, vagy a „Nem ütök a jogászt agyon” pezsdítő dallama vezeti be a bálát. Dédanyáink is sűrűn táncoltak régi magyar bálókban, de az ő táncuk inkább a menüett, vagy a nagymazúr volt s a csárdás és a legszebb magyar tánc, a palotás csak lassan lett „udvar-

Friss szállítmány!

Mélyen leszállított árak!

Női
férfi
gyermek

sár és hó cipők

minden számban. Oriási választék, legolcsóbb beszerzési forrás női-, férfi-, gyermekecipőkben.

JUHÁSZ Hlatky Endre (Zöldfa) u. 1
Szent László tér sarok, 1

képessé” a bálókban, bár a palotást már a XV. században is ismerték. Zeneje már öt évszázaddal ezelőtt eltért szívesebb, elevebb dallamával az akkor divatos tánczenétől. A palotás egyik formája lett később a magyar szóló, amelyet gyorsabb tempóban táncoltak az ünnepeisebb kör-magyarnál. A francia háborúk idején jött divatba a verbunkós és a Balaton környékén még a halász-verbunkó is ismerték.

A magyar népies táncok különféle neveit száz év előtt, a múlt század negyvenes éveinek elején Wenkheim Réla báró csárdás elnevezés alatt

hozta divatba és ez a ropogós forró ritmusú magyar tánc csakhamar annyira szalonképesé lett, hogy ma már — mint jeleztük, — a legelőbb elitbált is csárdással nyitják meg.

Most 1941-et írunk. Az egész világon „áll a bál” és a föld legnagyobb részén ágyú és bomba bődülésre táncoltatják egymást népek, nemzetek. Ezért esenedesebb Magyarországon is az idei farsang, s bensőségesen ünnepejük, hogy végre mégis magyar farsangon táncolhatunk.

A bőtből úgyis kijut a részünk.
(H. Ö.)

Nagy társadalmi eseménynek gérkezik a nagyváradai Ujságíró Bál

Finom karton lapon, elegáns bál meghívók kerültek ki a nyomdából: az Ujságíró Bál meghívói. A dekoratív kiállítású, művészi meghívó már stílusában is eltér a megszokott sablonos formától és így invitálja bábra a címzettet:

„A felszabadult Nagyvárad magyar ujságírói 1941. év február hó 12-én, az Ujságíró Otthon helyiségeiben bálit estét adnak. Ezt az estét a megújuló dás szelleme és hangulata hívja életre. Védnökei dr. Cziffra Kálmán bihar-megyei és dr. Hlatky Endre nagyvárad-i főispánok s támogatói mindazok, akik biznak az ujságírói munka jelentőségében s az öntudattal leirt magyar szó sulyában. Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját a bálit esténkire.”

Eddig a meghívó. És a bál, amely a magyar toll munkásainak huszonkét esztendő után első rendezvénye ebben a városban, valóban kimagasló társadalmi eseménynek ígérkezik minden tekintetben. Az Ujságíró Otthon kényelmes termei kitarják ajtóikat február 12-én, hogy régi bál estélyek megkapó hangulata árajjon el az Otthon falai között. És az a kivételes szerep, amit az Otthon töltsz meg ennek a városnak társadalmi életében, előre is biztosítja a bál jelentőségét és színvonalát. A fővédnökök dr. Cziffra Kálmán és dr. Hlatky Endre főispánok személye is emellett szól s a bál-rendező ujságírók mindent elkövetnek, hogy valóban egy élményt jelentő bálit éjszaka emléket vigyék magukkal mindazok, akik ott lesznek az Ujságíró Otthon estélyén.

Amikor az ujságíró bál megrendezéséről szóló első tudósításunk megjelent, városszerte nagy érdeklődéssel figyelték fel a bejelentésre s a bál-zók körében élénk megbeszélések, tanácskozások kezdődtek. Kétségtelen, hogy a társaság és a város táncolni vágyó fiatalosága nagyon megkedvelte az Ujságíró Otthont s a kényelmesen és elegánsan berendezett Otthon falai között érzi legjobban magát. Ezért határozta el az Otthont vezető ujságírók, hogy a bál megrendezésével kedvébe járnak közönségüknek s olyan estélyt adnak, amely mindenképpen méltó az Otthon most kialakuló színvonalához. A rendező bizottság szándékának pedig nagy visszhangja támadt a városban s így kétségtelen, hogy Nagyvárad magyar farsangjának legjelentősebb és legkimagaslóbb eseménye az Ujságíró Bál lesz.

Szép butort akar!

várjon febr. 2-ig

HORVÁTH IMRE VERSEI*

A BOLDOGSÁG

A nyelv kenyér, Friss, izos és meleg,
A boldogság egy kis morzsája csak,
Főlcspik, hogy szájamról lepereg —
s szállnak véle a merész madarak.

MOMENT MUSICAL

Felölti pávas köpenyét
asztán — mámort kínálva bőven —
a hangok hirtőjára lép
lábujjhegyen, selyemcipőben.

MEGKÉSETT RÓZSAFA

Kertünkben egy megkéssett rózsafa
szirma hull — bár nem tépi kéz, se szél.
Megkéssett ő, virága, jószaga...
Megkéssett, — mint ki rózsákról beszél.

ALKU AZ ÁLOMMAL

Hány percet kérsz, hogy felújítsd pillámot?
Hatvan elég, vagy száz perc kellene?
Kevés ez is... Mily hitvány uszorás vagy:
zsákodba hull az életem fele.

* A költő „Zenei Pillanat” című most megjelent verskötetéből, amerrövidesen ismertetünk.

Mi készül a Közel-Keleten

A világhírhíradás

Wisszafojtott lelekzettel várja azokat a nagy eseményeket, amelyek az új világháború második telének viszonylagos csendjében diplomáciailag és katonailag előkészítődnek. Hogy ezek az események már nem váratnak magukra sokáig, az kétségtelen mindenki előtt, aki ujságot olvas, rádiót hallgat és amellettt ámuló szemlélője azoknak a német katonai erőgyűtéseknek, amelyek ma Romániában, helyesebben a Balkánon történnek. A diplomáciai tárgyalások, amelyeket Hitler vezér és kancellár Franco tábornokkal, a francia nép vezetőivel, Mussolinival a Balkán és a közkelet országainak diplomáciai képviselőivel a közelmúltban folytatott, a balkáni csapatmozdulatokról szóló orosz hivatalos közlemények körmondfont kétértelműsége, a titokzatosság, ami a francia magatartást körülveszi, az egyre sürűbben jelentkező kombinációk a szíriai és marokkói francia csapatok várható magatartásáról s Roosevelt kiküldetésének „magánjellegű” lézas tárgyalásai a Balkánon és a Közelkeleten egyre határozottabban rajzolják meg azoknak a rendkívüli méretű katonai vállalkozásoknak a körvonalait, amelyek céljából a tengelyhatalmak csapatainak a felvonulása most van folyamatban.

Gyermeteg dolog lenne azt hinni, hogy a német készülődések csak arra irányulnának, hogy segítséget nyújtsanak az olaszoknak a görögök ellen kevés szerencsével folyó hadműveletekben. A tengelyhatalmak legközelebbi katonai célkitűzése nyilvánvalóan a Földközi tenger fölötti hatalom megszerzése s ennek keresztül-vitelében Görögország elfoglalása és a görög tengerészeti támaszpontok birtokbavétele csak mellékesemény lehet, mert hiszen ez még az Égei-tenger fölötti uralmat is alig biztosíthatja és semmivel sem viszi előbbre a tengelyhatalmak ügyét a végleges győzelem felé.

E győzelem előfeltétele

Angliának a Földközi tengerről való kiszorítása, ami Északafrika és a Közelkelet fölötti uralmat jelentené a tengelyhatalmak számára. Ennek az uralomnak a biztosítása nélkül a tengelyhatalmak akkor se tudnák háborús céljaikat megvalósítani, ha a partraszállás az angol szigetországban végrehajtható volna, amire pedig a jelek szerint kevés a kilátás. A tengelyhatalmak legközelebbi háborús céljait tehát a földközi-tengeri uralom megszerzését kell tekinteniük s bizonyára nem tévedünk, ha a jelenleg folyó katonai készülődésekben annak a nagyszabású német tervnek a kibontakozását látjuk, amely a Földközi tengernek szárazföldi úton való meghódítására irányul.

Kissé különösen hangzik ez: szárazföldi hadművelet egy tenger birtoklásáért.

De egy pillantás a térképre meggyőzhet minket arról, hogy e föltevés nem tartozik éppen a képzelgések és álmodozások birodalmába.

A Balkánon összpontosított német erők,

amelyek mellesleg kétségkívül le fogják rohanni Görögországot is, rövidesen válaszut elé fogják állítani Törökországot, ha ugyan erre vonatkozólag nem történt még megállapodás a tengelyhatalmak és a török köztársaság vezetői között. Az a körülmény azonban, hogy az angol vezérkari tisztek csak nemrégiben tárgyalásokat folytattak még Ankarában, arra enged következtetni, hogy a törökök ellenállásra határozzák el magukat. Ezzel, azt hisszük, meg is pecsételték sorsukat. A német haderőnek a tengerszorosokon keresztül és Kisázsian kell átvonulnia, ami — figyelembe véve a német haderő ellenállhatatlan átütő erejét — nem tartozik a nehezen megoldható feladatok közé, már csak azért sem, mert e kérdésben kétségkívül meg-

egyezés jött már létre a németek és az oroszok között, akik a Fekete tengerből való kiszabadulásuk régi álmát ilyenformán, saját erőfeszítésük nélkül, megvalósulva látják. Törökország elintézése után már csak egy lépés a mossuli petróleumvidéknek az angol hadigépezet e fő erőforrásának a meghódítása, amelyen keresztül a régi híres Drang nach Osten végre eljuthat Bagdadig, sőt a perzsa öbölig. De ez csak velejárója a feltételezett nagy terv végrehajtásának, amelynek során a német haderő Szírián és Palesztinán át Suez és Egyiptom ellen nyomul. Ennek elfoglalása után az egész Észak-Afrika fölötti uralom megszerzése, a Tangerig való előnyomulás már inkább csak diplomáciai feladat, aminek megoldására a lépések bizonyára megtörténtek már.

Igy képzelhető el

a Földközi Tenger teljes körülrzása, ami csak a földközítengeri angol haderő foglyulejtését vagy menekülésre kényszerítését eredményezheti. Ezáltal tengeren is nyitva áll-

Feljegyzések

Barátom, akivel mindenben egyetérttem a felszabadulás első napjaitól folytatott kemény felvilágosító, ébresztő, sokszor nagyon is élesen támadó társadalmi munkában, a kétségbeesés szélén áll. Nagyon is megértem lelkiállapotát, hiszen, mint másban, úgy ebben is együttérzek vele. Látom, érzem, tapasztalom én is azt, ami őt kétségbeejti. Igaza van, a vígasztalan jelent vizsgálva, semmi biztatást sem merithetünk a jövőre.

Valamilyen szent megszállottsággal és jövőbelátó érzéssel igyekezett keresztény magyar egzisztenciákat megragasztani a nagyváradi kereskedők frontján. Napokig, hetekig tárgyalt, tanácskozott, kutatott, érdeklődött és mérlegelte a lehetőségeket. Réseket keresett, amelyeken keresztül keresztény magyar kereskedők „betolakodhattak” a zsidóság féltékenyen őrzött exkluzív birodalmába. Mérlegelte saját emberének képességeit, életrevalóságát, anyagi erejét. Minden számítást ki-elégítő eredménnyel kecsegtetett. Mert ugye, szabad volt azt számításba venni, hogy Nagyváradon a felszabadulás első évében egy-egy uttörő keresztény magyar kereskedő, akinek pénze is, tehetsége is van szakmájához, legalább egyenlő bánásmódban részesül a zsidókkal? Ennyit legalább elvárhatott, ha többet nem is, ismervé az illetékesek ilyen irányu teljes közömbösségét.

Azonban ez is hirtű ábránd volt. Ezért áll most barátom a teljes kétségbeesés szélén. Illetékes hatóságaink nem hogy kaptak volna a keresztény kezdeményezéseken, nem hogy melengették, támogatták volna őket, hanem a leghidegebb közömbösséggel kezelték ügyüket és valósággal tüntetően állottak félre. Mindenki kitért a segítés elől, senki sem volt „illetékes” a beleszólás-

ra. Ha ez az ügy, vagy más hasonló szóba került, szinte többször hallottuk azt, hogy „szegény zsidó, hát mit csináljon”, mint azt, hogy szegény keresztény magyar. Igen, szegény 90 százalékosan nagyváradi kereskedővilág! Hogyan is merészel valaki arra gondolni, hogy megbolygassa, megváltoztassa ezt az ideális arányszámot. A vakmerőt maga a zsidóság bünteti meg azzal, hogy minden eszközzel tönkretesz. Ezt teszi most azzal az üvegkereskedővel, aki miatt barátomnak peronyi nyugta sincs. Ezt teszik azokkal a piaci élelmiszerkereskedőkkel, akik üres hódétkban csikorgatják a fogukat, mert az anyaországból ideszállított burgonyát csak zsidók kapják meg.

A zsidóság tudja és érzi, hogy nem tudnak, vagy nem akarnak velük szembeszállni azok akik tudnának valamit tenni. Az Erdélyi Párt biharmegyei és nagyváradi munkaterve sem ejti őket kétségbe. Ez a munkaterv ugyanis a kilencedik pontban nagy szerényen csak annyit ígér, hogy: megfelelő hatósági támogatással keresztény kereskedők társadalmi nevelését óhajtja. A megfelelő hatósági támogatás mineműségéről szegény küzködő keresztény magyar kereskedők tudnának sokat beszélni. A társadalmi nevelés óhajlásával pedig mehetnek kolduinál, amikor lehúzták redőnyeiket. Addig kell a támogatás, amíg még élnek. Nem nevelni kell őket elsősorban, hanem megvédeni a zsidóság sötét aknamunkájával szemben a mostaniakat. Különbön sok más szegény mellett még azt is megérjük, hogy a hatóságok közömbössége, a nagyváradi keresztény magyarság szomorú öntudatlansága miatt keresztény magyar kereskedők bukhatnak el a zsidósággal vívott egyenlőtlen küzdelemben. A felszabadulás első évének dicsőségére. (P. I.)

Biztosítsa időben tavaszi nitrogéntrágya szükségletét!

Péti só

(mészamonsaletrom)

17% N tartalommal szemcsés, vetéssel egyidőben könnyen szórható, nem porzik, nem mar, nem mérgez!

Kitűnő eredménnyel alkalmazható!
Díjtalan szaktanacssal szolgál!

Péti nitrogénművek r. t.

Budapest, V. Nádor u. 21.

hat a tengelyhatalmak útja Afriká felé. S ezzel a háború, amelynek végcélja az afrikai gyarmatok felosztása, döntő szakaszába érkezik.

Bármilyen óriásnak és végrehajthatatlannak látszik is ez az — ismétljük — nem álmodozásszerűen feltételezett terv, semmivel sem jelent nagyobb feladatot, mint Norvégia, Hollandia, Belgium és Franciaország leigázása, ami a német haderőnek mindössze néhány heti műve volt. Az egész inkább csak hadtápszervezés és utánpótlás kérdése, de ebben a tekintetben a német hadvezetés, azt hisszük, elegendőképpen kiállotta már a próbát.

Nem látjuk be ugyanis, miért ne lehetne a harcokcsik áradatával végigözönlenni ezeket a roppant távolságokat, amelyeket egykor — egészen kezdetleges eszközökkel — végigjártak már más vezérek, más eszmék és célok szolgálatában, de hasonlóan mindenre eltökélt népek hódító útjain.

JÁVOR BÉLA

Nagyvárad thff. város I. foku iparhatósága
1804—1941. sz.

FELHÍVÁS

A m. kir. iparügyi miniszter ur 1760—VII.—1941. sz. rendeletére felhívom mindazokat, a hatósági ellenőrköket, akik kinevezésüket a nagyváradi iparvállalatokhoz a járási, városi vagy megyei katonai parancsnoktól nyerték, hogy kinevezési okmányaikkal 3 napon belül jelentkezzenek az I. foku iparhatóságnál (II. em. 13. sz. város-háza) délelőtt 11—2 óráig.

Nagyvárad, 1941. január hó 20-án.
Dr Varga László, s. k. tanácsnok

Kiadmány hitelűl:
Nagyvárad, 1941. január 24.
Baranyi, kindó.

Molyrágott, elszakadt, kifordítandó öltönyét küldje

Műszövésre

Belvárosi szemfelszedő és műstoppoló-üzembe. Budapest IV., Városház utca 20. sz. — Telefon 184-792.

Beérkezés után árajánlat postán.

A vészbizottság bosszúja

Irtta: Kinizsi Andor

1.

Schneider tanár úr akkorát vágott ökleivel a katedrara, hogy az ijedten felröppentő porszemek táncolni kezdtek a nap aranyruhájában.

— Mi van magukkal, gaz banda?! — kiáltotta és megegyezően lecsapott. — Senki sem készül, senki sem tanul! Stiglitz, maga eddig csak buta volt, de mostmár szemtelen is. Majd adok én maguknak! Mars a helyé! Tercia!

Stiglitz sápadtan indult el a pad-sorok között és az egész VIII. b. egy szemvillanásra beleremegett a nagy izgalomba: vajjon ki lesz a következő, akit Schneider tanár úr kihív és lenyagok? Ebben a történelmi pillanatban Kósa köhintett egyet, megbökte az előtte ülő Tóke hátát és diszkréten egy papírgombócot potyintott le melléje a padra. Aztán halkán a fülébe súgta:

— Vigyázza add tovább!

Tóke bölintott, a gombócot óvatosan kibontotta, azután két perc múlva ügyesen át is suvasztotta a baloldali padosorba. Nem telt el negyedóra és a gombóc kisimítva ott feküdt Stiglitz előtt, aki még mindig remegő nyakkal, de már a végzetbe beletörődvé olvashatta az írást. Ez állt benne:

Bajtársak!

Mivel az öreg kezd emberevőként viselkedni és az embert minden előzetes indoklás nélkül állandóan csak beszekundáztatja, elhatároztam a vészbizottság megalkotását, hogy megfelelő kitalálásról gondoskodjunk. Részletek megbeszélése ma d. u. 3 órakor a lécsben, csak beüzentek részére.

Hald a vérszopókrall!

Stiglitz lassan hátrafordult és a jobb szemével megértőleg hunyorított Kósa Sanyi felé, majd villámgyorsan összegyűrtte a levelet és az éppen helyére zavart Csutak markába nyomta, csak úgy menetközben. Csutak volt ezen a napon az ötödik, akit Schneider tanár úr Mikszáth irói arcképének a válasza kapcsán „minden előzetes indoklás nélkül” beszekundáztatott.

2.

Délután fél háromkor nagyfőnyű és komor had gyülekezett a lécsben. Az áldozatok, számszerint tizennyolcan. A máskor vidám és zajos hangulat helyett most olyan vérfagyasztó ábrázattal sétáltak föl és alá a fák között, akárcsak Napoleon a waterlooi ütközés előtt.

Kint a mezőn az alsósok gyülekezte rüggel ordítózva a labdát. Nekik ide nem volt szabad betenni a lábukat, mert a városi fajsokla kerítéssel elválasztott területe a tradíciók folytán a nyolcadikosok hadszíntere volt, ahol ezek a számtanpéldák kidolgozását irták le egymás füzétéről, beható eszmecsereket folytattak a leánygimnazistákról és titokban cigarettáztak is. Most egyiket sem csináltak, mert nagy dolgok szaga érzett a levegőben.

Három óra előtt öt perccel érkezett meg Kósa Sanyi, aki azonnal terepszendét tartott.

— A vészbizottságnak csak azok lehetnek tagjai, akiket Schneider a

második félévben legalább egyszer bezúgatott. Tartsa fel tehát a kezét az, akinek nincsen szekundája.

Konc volt az egyetlen jelentkező. — En ebben a félévben még nem zúgtam be nála, de a múlt félévben kétszer is behúzott. Különböző írtó módon pikkelek rá, tehát engedjétek meg, hogy én is itt maradhassak.

— Tiszteletreméltó alapszabályaink értelmében — mondta ünnepélyesen Kósa — felszólítalak, hogy e helyet hagyj el. Senkivel sem tehetünk kivételt. Pikkelj az öregre tovább is, de ne itt, mert itt csak az ártatlan áldozatok lehetnek jelen.

Konc keserű arccal hagyta el a teret. Mikor már messze volt tőlük, Kósa ismét beszélni kezdett.

— A vészbizottságot ezennel megalkotom, mondok ki és elnökletem alatt a gyűlést megnyitom. Egyetlen tárgy annak a megbeszélése, hogy miként toljunk ki az öreggel. Erre vonatkozólag kérek javaslatokat.

— Dióhéjat a széke alá... — kezdte valaki, de a többiek azonnal leintették.

— Alsós tempó. Nem méltó az élet kapujához ért VIII.-okhoz.

— Cserebogarat zárni a katedra fiókjába. Ettől a guta fogja megütni — indítványozta Csutak. Páran helyeselték.

— Nem jó — szól Kósa — az ötletnek kitűnőnek és nagyszabásúnak kell lennie, amilyen a VIII. b. méltóságához illik. S mivel úgy látom, hogy a bajtársak nincsenek kellőképpen felkészülve a dologra, tisztelettel javasolom, hogy lépjünk összeköttetésbe Mártonnal, a vak harmonikással. Am mindennek előtt társadalmi gyűlést kell csinálnunk azonnal, mert a terü kiutalására némi pénzösszeg szükségeltetik. Elő a gubáv!

Csutak leemelte a sípkáját és némi huza-vona után 2 pengő 36 fillért és

egy pléhgombot halásztak elő belőle a gyűjtés eredményeként. A pléhgombot és egy húszfillérest, amely békebeli volt, eldobták, a többire Kósa azonnal ráletette a kezét. Majd így szólt:

— Most pedig elmondom a haditervet...

Pontosan tíz perc múlva kitörő éljont harsogott a társaság és Csutak lelkesedve vágta a földhöz a sípkáját:

— Az öreg explodálni fog dühében, gyerekek!

A vészbizottság kemény kézfogásokkal vált szét és Kósa két kiküldötttel együtt megindult a Rác utca felé, hogy a Márton harmonikással megbeszéljék a dolgot.

A küldöttség a 2 pengő 16 fillér vérdíjat magával vitte.

3.

A kitárt felemeleti ablakokon május zsongott be a terembe, ahol a VIII. b. éppen dolgozatot írt „Madách női eszményképe” címmel.

Negyed 11 volt akkor, midőn Schneider tanár úr idegesen kapta fel a fejét. Az ablak alatt ugyanis harmonika nyekkeni meg és kísérteties hangzavarral kezdte nyávogni ezt a nótát:

Elme-entem én a vásá-árba Schneider Fá-ánival, Schneider Fá-ánival.

Vettem neki piros szoknya-át Három fodorral, Há-árom fodorral, há-árom fodorral...

— Csönd legyen, banda! — süvített a tanár úr hangja, mert némi mozgolódás támadt a teremben.

Kint tovább nyivákkolt a harmonika, az utolsó négy sort megismételte, azután elhallgatott. Schneider tanár úr megkönnyebbülten kezdett ismét bele az olvasásba. Ebben a pillanatban újult erővel zendült meg a Fáni dala.

— Izgul az öreg — állapította meg kárövendően Csutak, aki most teljesen elfeledkezett az Ember tragédiájáról és inkább azt a drámát figyelte, amelynek látható jelei a tanár úr arcán zajlottak le. Fokozatosan sötétedett az arca, izmai rángatózni kezdtek s a homlokán vérszenes gyűrődtek a ráncok. Az osztály természetesen halk kuncogással leste a tanár úr néma dühöngését.

Negyedszer zúgott fel a Fáni nótája, amikor Schneider tanár úr végre kitört:

— Gaz kintornás! Ennek is pont ide kellett jönnie nyávogni! Konc, csukja be az ablakokat! Phjúh!

Konc lassú mozdulatokkal becsukta az ablakablakot, de ez nem sokat segített, mert halkabban bár, de még mindig elég érthetően hallatszott a Schneider Fáni dala.

A tanár úr két percig bírta még. Aztán az asztalhoz vágta könyvét, előhúzta kopott pénztárcáját és ráordított a lapuló Koncra:

— Konc, fogja ezt a pengőt! Vigye ki annak a hóhérnak és mondja meg neki, hogy tüstént hordja el magát. Banda!

Konc kirobogott a verkliszhez.

— No fiatalúr, — kérdezte ez — megfelelt a zene?

— Jól van, Márton bácsi — szólta hozzá Konc. — A tanár úr azt üzeni, hogy szép volt és hogy holnap ugyanabban az időpontban jöjjön el újra játszani. Ezt meg magának küldi, amiért olyan szépen eljátszotta a kedvenc nótáját.

— Köszönöm alássan. Hát akkor holnap megint elgyűvök...

Konc bement az osztályba, kissé meghajította magát a lila-vörös Schneider tanár úr előtt és büszke örömmel gondolt arra, hogy önsfeldőző tettéért ma délután egészen biztosan be fogják venni a vészbizottságba. Legalább is tiszteletbeli küldtagnak, addig, amíg meg nem szerzi az alapszabályszerű szekundáját...

A városi és járási katonai parancsnokság felhívása

Felhívom Nagyvárad thjf. város és a központi járás román megszállás alól felszabadult területén lakó alábbi pontokban felsorolt egyéneket, hogy 1941 február 5-ig jelentkezzenek a Nv. thjf. és közp. jár. kat. parancsnokságnál Nagyvárad, Városháza, földszint 27. sz.

1. Azok, akik a román hadseregben, csendőrségben az elmúlt megszállás ideje alatt hivatásos altisztként szolgáltak, korra, rendfokozatra és arra való tekintet nélkül, hogy a régi hadseregben szolgáltak-e vagy sem.

2. A román hadseregből, csendőrségből származó és a román kincstártól valamilyen ellátást élvezett altisztek és tisztetek.

3. A volt m. kir. honvédségből, csendőrségből, es. és kir. fegyveres erő bármely részéből származó rangosztályba nem sorolt havidíjasok és önként továbbszolgáló altisztek, továbbá csendőrraltisztek, kik a román hadseregben szolgálatot nem vállaltak, tekintet nélkül korukra és rendfokozatukra, valamint arra, hogy a román kincstártól élveztek-e ellátást vagy sem.

M. kir. Nagyvárad thjf. városi és nagyvárad járási katonai parancsnokság.

1. Kabát fekete és világossárga anyagból, prém szegélyezéssel, hátul ráncolva, sima belső zsebekkel. A fekete ruha jól látszik a kabát alatt.

2. Elegáns délutáni ruha kávébarna gyapjuanyagból, lazacszia díszítéssel

Az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Japán

Uj helyzet a három hatalom viszonyában?

Irta: Császár Béla

A külpolitikai problémák Európában meglehetősen leegyszerűsödtek, amióta a kontinens új rend felé halad és a közös összefogás egyre erősebb a külső befolyások ellen. Annál több a probléma, ha a távoli keletre vagy nyugatra tekintünk. Most nem is annyira az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Japán Európához való viszonya áll az előtérben, hanem

a három államnak egymáshoz való kapcsolatai, mert ez dönti el a közeli vagy még helyesebben a távolabbi jövőben a világpolitika menetét. Ha a lényeghez akarunk eljutni, el kell tekintenünk minden beidegzett külpolitikai sablontól és csak az illető hatalmak érdekeit vagy érdekelletét kell alaposan szemügyre vennünk, mert ezek állandók és változatlanok.

összeült az országgyűlés tagjainak klubja, amely a parlamenti képviselők legfőbb szerve és határozothangú indítványt fogadott el, amelyet a szerdán összeült parlament elé terjesztettek. Az indítvány legfontosabb kitétele, hogy „Japán eltökélt szándéka, hogy visszaver mindenkit, aki behatolni próbál életterébe. Legelső kötelességünk, hogy hadiállapotba helyezzük Japánt!” A határozat előterjesztésekor az egyik legnagyobb párt, a Minseito-párt volt vezetője mondott beszédet. „Az Egyesült Államok magatartása egyre ellenségesebbé válik Japánnal szemben, — mondotta, — úgy, hogy el lehet készülni a legrosszabbra. Azonban az USA té-

ved, ha azt hiszi, hogy bennünket térdrekenyszeríthet. Mi a tiz körünkkel is harcolni fogunk!”

Macuoka japán külügyminiszter is drámai hangú beszámolót mondott a japán helyzetről. A legfontosabb a nyilatkozat amerikai és orosz vonatkozása volt. Kifejtette, hogy Amerika a legélesebb külkereskedelmi korlátozásokat léptette életbe, hogy így megfojtsa és visszavonulásra kényszerítse Japánt. Politikai téren is élesen szembefordult Tokióval és pozícióját most már nyíltan Japán hátrányára építi ki. Keleti védelmi vonalát az Atlanti-óceán közepén, nyugati védelmi vonalát pedig a Csendes-óceán keleti részén Kína és a déli tenger között látják. „Ez — mondotta Macuoka — szembenáll a Csendes-óceán nyugati részén a mi vezérszerpünkkel s ezt Japán nem fogja elférni soha.” Macuoka után nagy beszédet mondott a haditengerészeti miniszter is: „Az egész haditengerészet éjjel-nappal készül, hogy a világhelyzet nagy változására készen álljon” — hangoztatta.

Az amerikai, szovjetorosz és japán törekvések

Mi az amerikai, szovjetorosz és japán impérium törekvése? Az első kettő mostani világhatalmi helyzetének fenntartása. Japáné viszont az, hogy minél jobban kiterjessze hatalmát az életterébe és Kinában és Hátsó-Indiában. Amerika Japán támadástól tartott évtizedeken keresztül, ezért mindent elkövetett, hogy Japánt megtartsa alacsonyabbrendűségében, megakadályozza terjeszkedését; ez a politika nem járt sikerrel, Japán olyan háborukra vállalkozott, amelyek nemcsak a távolkeleti amerikai gazdasági érdekeket érintették, hanem a Csendes-óceán hatalompolitikai helyzetét is. Japán következetesen továbbhaladt útján, szabotálta az amerikai tiltakozásokat, mert nem tehetett másként: érdekei arra kényszerítik, hogy függetlenítse magát az amerikai behozattól, amely minden nyersanyagban jelentős, Kinában és a hozzá közeledő területeiről próbálja beszerezni azt, amiért eddig Amerikának fizetett. Az Egyesült Államok viszont gazdasági „főhatalom” alatt azért is igyekszik megtartani Japánt, mert ezzel egyrészt tőle függne továbbra is, másrészt nem kísérelné meg kiterjeszteni hatalmát más gazdag területekre, amelyek hatalmát és függetlenségét növelnék.

ból és egységesen a kormány és a császár mögött sorakoznak föl.

Az Egyesült Államokban jól ismerik Japán nehézségeit és ezért változott meg hangjuk is feltűnően az utóbbi időben Japánnal szemben. Már nincs szó a japán politika törekvéseinek legalábbis hallgatóságos túréséről. Amerika egyre élesebb hangot használ Tokió felé és nem titkolja, hogy döntő csapást készít elő a Csendes-óceánon, mert le akar számolni vetélytársával. Különösen azóta nőtt meg az USA harcikedve, amióta Japán csatlakozott a tengelyhez és nyíltan kijelentette, hogy Németország és Olaszország sorsához köti az övét is. Ezt az Egyesült Államokban teljességgel ellenük irányuló fenyegetésnek fogták fel és minden japán tájékoztatás ellenére ma is ez a meggyőződésük. Tokió realitás szemmel nézi a világpolitikát és tudja, hogy sorsa fordulóponthoz érkezett: de szembenéz a veszéllyel. Ezt bizonyítják az utóbbi napokban Japánban történt komorhangú nyilatkozatok és drámai események. Kezdődött a dolog sorozatos titkos tanácskozással a kormány és a különböző pártok, majd a kormány és a haderő vezetői között; mindenről behatóan informáltak a mikadót. Azután

Milyen magatartást tanúsít a Szovjet?

Mindkét nép. Japán és az Egyesült Államok is most Szovjetország felé néz egyre élesebben vizsgáljuk küszöbéről: milyen magatartást foglal el, lehetséges-e vele a meg egyezés vagy a szövetezés? A Szovjetunió továbbra is a nagy szifonsz szerepét játssza, készül, fegyverkezik és egy szót sem szól. Politikája, noha ma már merőben más, mint négy-öt évvel ezelőtt is, de megértéséhez nem sok cselekedettel járult hozzá. Ma is a nagy titokzatos szerepét tölti be, csak némi támpontot lehet kitapogatni magatartásában. Ilyen támpont Szeserbakov, a kommunista állampárt moszkvai tiltkárának legutóbbi feltűnő nyilatkozata, amely hangoztatta, hogy a Szovjetunió egyedüli és legfontosabb célja az orosz birodalom biztonsága és semlegességének megőrzése. A Szovjet céljai megvalósításánál egyedül saját nemzeti érdekeit tartja szem előtt. Ezek az érdekek vajjon a Japánnal vagy az Egyesült Államokkal

való szoros viszonyt írják-e elő? — erre a kérdésre nem könnyű felelni. Abból, hogy Moszkva eddig a Tokióval szembenálló Csangkaisek kormányát támogatta, (legutóbb is hatalmas kölcsönrel és hadianyaggal) és hogy ugyanezt teszi Amerika is, még nem következik, hogy az orosz-amerikai érdekek egyezzenek volna. Eddig mindenesetre Oroszországnak keletázsiai érdekei és Japán előretörése miatt az volt az érdeke, hogy a japánellenes frontot erősítse; most azonban, hogy Japán sorra felszámolja a kínai frontot, belső Ázsiából, Külső-Mongoliából kivonul, meg van a lehetősége annak, hogy a két birodalom kibéküljön és elássa a csatabárdot.

A tárgyalások mindenesetre rendkívül vonatoltan haladnak, noha Japán már régen nagy súlyt fektet a meg egyezésre. „A legnagyobb erőfeszítéseket fejtjük ki — mondotta Macuoka képviselőházi beszédében — a kölcsönös félreértések kiküszöbölésére és, hogy megvalósítsuk a diplomáciai kapcsolatok alapvető és messzemenő tisztázását.” Nem kétséges, hogy ezen a téren hamarosan eredmény jön létre, bár némileg feltűnő, hogy Moszkva egyáltalán nem siet a tárgyalásokkal. De ugyanakkor Washington felé sem árul el több kedvet a meg egyezésre. Az USA számos barátságos gesztust tett már, hogy magához edesgesse a Szovjetet. Legutóbb már megszüntette az erkölcsi kiviteli tilalmat is a repülőgépekre, amelyet a finn háború idején rendelt el. Sok gyakorlati értelme nincs, mert, ami repülőgép készül, arra Amerikának és Angliának is szüksége van: de Amerika ki akarja mutatni, mennyire fontos számára és szükséges Japánnal szemben a hatalmas ázsiai szövetséges...

Roosevelt nem törődik Lindbergh ezredes háborúellenes véleményével

Halifax lord megérkezett Washingtonba. Reményét fejezte ki, hogy Anglia nagy támogatást kap Amerikától

Washingtonból jelenti a NTI: Roosevelt a Fehér Házban tartott sajtóértekezleten vonakodott állást foglalni Lindberghnek a képviselőház külügyi bizottságában tett kijelentésével kapcsolatban. Röviden csak annyit mondott: Nem olvastam azokat, miért is olvastam volna?

Washingtonból jelenti a Reuter: Halifax lord csütörtökön este negyed 10 órakor érkezett az angol nagykövetségre. Annapolistól Washingtonig Roosevelttel együtt tette meg az útát gépkocsin, szakadó esőben. Roosevelt a nagykövetség épülete előtt búcsúzott el tőle.

Washingtonból jelenti (NTI): Halifax, az új angol nagykövet ideérkezve kijelentette, hogy az angol háborús kabinet tagja és az angol királyság nagykövete jön az Egyesült Államokba, hogy időnként közölhesse az Egyesült Államok kormányával és az amerikai néppel, milyen és mennyi segítségre van szüksége Angliának. Annak a reményének adott kifejezést, hogy Anglia az Egyesült Államoktól gyors és nagymértetű támogatást kap. Anglia előtt bizonyára nehéz és valószínűen még hosszú út áll, mégsem kételkedik abban, hogy az Egyesült Államok segítségével végül is győzni fog.

A japán helyzet nehézségei

A helyzet jelenleg az, hogy Japánt a hosszú idő óta folytatott háborúk meglehetősen kimerítették s ezt jól tudja Amerika is. Kavada japán pénzügyminiszter minap előterjesztett költségvetése 6863 millió yen csúcsértéket ér el, olyan nagyot, amint eddig a japán képviselőházban még nem nyújtottak be. A költségvetés 765 millió yennel több, mint az elmúlt évben s valószínű — ezt maga a pénzügyminiszter is beismerte, — hogy az év folyamán további kölcsönműveletre kerül sor. Az óriási arányú fegyverkezés következtében a japán nép teherbíró képessége erősen megrendült, s bár a kormány minden eszközzel a gazdasági élet zavartalanosságának fenntartására törekszik, kétségtelen, hogy ma Japánban spártaibbnál is spártaibb életre van szükség, hogy a gazdasági bajokat kiheverjék. A japán nép tudatában is van ennek és politikai képviselői az elmúlt napokban imponáló jelét adták hazaszeretettüknek és odaadásuknak, amikor egyöntetűen elhatározták, hogy ezentúl minden vitát száműznek a képviselőházból és a felsőház-

Alapítva: 1836. — Centenárium: 1936.

Kossuch János

Budapest IX. Vámház körút 5. Tel. 387-141

Üveg-, porcellán- és tűzállóedények. Disztaryak, üveg- és porcellánkészletek. Ajtál üvegyárának budapesti főlerakata Védjegy: „Magyar Kristály”. ABC tag

KÖNYVISMERTETÉS

D. Kenese Erzsébet:

Honfoglalók

A két részből álló hatalmas történelmi regény Árpád fejedelem haláláig terjedő korát foglalja össze érdekesen és megkapóan. Első része a honfoglalás szellemi és diplomáciai előkészítése, második része a honfoglaláshadászati és hadászati végrehajtása -- izgalmas, lenyűgöző regényes formában. A cselekmény gyújtópontjában mindenütt ott áll Árpád hadvezérei alakja, lángeszének irányító ereje, amely türelmesen küzdött a belső ellenállással és apránként győzte meg az ellentmondó vezéreket és véghezvitte népének megtelepítését azon a földön, ahol két ázsiai rokonának világbirodalma hullott szét nyomtalanul. A magyar nép életének legdicsőségesebb kora ez amikor kor rettegte a magyart Európa, félt tőle Bizánc és megbecsülte minden nép, amelyik meglátta a napkeletről jött seregek történelmi hivatását. Errekes, hogy történészeket kívül ehhez a témához írók még nem fogtak hozzá és egy fiatal írónak kellett jönni, aki történelmi ismereteinek segítségével, irodalmi képességeivel feldolgozta egy nagyszerű regényben a honfoglalás legendás történetét, a honfoglalás nagyszerű alakjainak pompás megrajzolásával.

D. Kenese Erzsébet tulajdonképpen új név az irodalomban, bár évek óta már dolgozik, mint író. Nagyon sok novella jelent meg tőle a napilapokban és a szépirodalmi folyóiratokban, közöttük kisebb regények és külföldi regények fordításai, de a Honfoglalás az első nagyszabású regénye. Neves rónóink kicsi taborát gazdagítja az ő személye ezzel a pompás, valóságos férfiképre valló történelmi regényével. Mindenként meglep az a felkészültség és az a tudás, amellyel feldolgozta ezt a végtelen nehéz témát és az a pompás írói készség, amellyel képes volt keverkedni egész munkába foglalni a honfoglalás legendás korát. A Stádium legszebb munkái sorába tartozik D. Kenese Erzsébet történelmi műve. Ára egészségvesztésben 6 P.

Dövényi Nagy Lajos:

Őszől-őszig

A magyar kisváros elevenedik meg ebben a regényben, álmos életével, tempós embeivel, furcsa alakjaival, pletykázó öregasszonyaival, akik, úgy lépnek elénk, annyira elevenen, mint ha egytől-egyig személyes ismerőseink volnának. Az az érzés az olvasónak, hogy valahol már találkozott velük, egy macskaköves utcán, vagyült, együtt régimódi biedermeier-szalomban s életüket is ismeri, apró gondjaival, mérges kis intrikáival, s mindent elfulusztó lassu futásával. Az őszől-őszig olyan író munkája, aki sokáig élt kisvárosokban, innen is, onnan is hozott arcokról, emberekről egy-egy jellemző vonást, hogy aztán ebben a regényben elevenen élő típusokat teremtsen a sok apró részletből felejthetetlen alakokat s körükön olyan le-

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

vegőt, amelynek a könyv olvasása közben ízét, illatát is érezzük. Dövényi Nagy Lajos regényével nem akarja se felfedezni, se kicsúfolni a kisvárost, amelynek nem csupán hibáit, hanem derűjét és szépségét is meglátja s még a mese tragikus zöngőit is annyira le-tompítja, hogy az olvasóban, ha le-tette a könyvet, csak finoman zsongó emlék marad Mikóvárról, -- egy kis fanyar keserű őszi mellékzsel. Dövényi Nagy Lajos a fiatal magyar író-nemzedék egyik legizmosabb tehetsége, aki lehiggadtan, kifejezési formái tökéletesen megtalálta a jelentkező magyar literatúrában. Elmúlt har-minc esztendő és az Őszől-őszig a magyar kisvárosnak ez a pregnáns, végtelenül egyszerű eszközökkel, de annál nagyobb művészettel való meg-elevenítése az első nagyobb munkája. Rövidebb lélekzetű írásai: jobbra történelmi novellák, amelyekben a letűnt korok és elmúlt emberek élet-telten jelentek meg az olvasó előtt, már jelezték, hogy ez a minden köny-vű eszközt és divatos hatásvadásza-tot megvető fiatal ember még helyet követel magának a magyar szépiro-dalom legelső vonalában harcolók kö-zött. Az író fiatal, de nagy út van mögötte: a kis borsodi falutól egy nagy budapesti lap redakciójának elő-kező íróasztaláig vivő, sok tapasztal-lattal, temérdek szenvedéssel, amely-ből viszont az Ember megismerése és gyengése felé hajló megértő szere-tet született. Erről a fiatal íróról, aki az öregek bölcsességével szól az élet-ről, az emberekről, még sokat fogunk hallani. Ára egészségvesztésben P 5.20.

Gyallay Domokos:

Hívó hegyek

Az erdélyi lélek rabul ejti a mesz-sziről jött idegent. Erről szól Gyallay Domokosnak ez a regénye. Szól arról az Erdélyről, amely nemcsak termé-szeti szépségekben, hanem történelmi emlékekben, nemes hagyományokban bőségesen gazdag. Műemlék az isten-imádó nép temploma, amely erős is nemzeti életnek. Szolgálat a vezetésre hivatott családok élete, amelyben megtalálja a néphez, múlthoz, ősekhöz hű hivatását a kemény férfi ép-pen úgy, mint a gyöngéd nő. A fal-vak tiszta erkölcsi, népművészete ra-gyogóan szépíti azt a csodálatos virá-gos kertet, amelybe bevezeti Gyallay Domokos az idegent, s amelynek Erd-ély a neve. Gyallay Domokos az er-délyi elbeszélő irodalomnak kiváló erőssége. Ős-zékelyi családból való, a Nyikó mentéről, arról a vidékről, ahol sokféle a felekezet és éppen ezért ő-szidők óta nagy a békés és nemes ver-sengés, hogy a művelődésnek minél nagyobb eredményeit mutathassák fel. Az erdélyi szellemi életnek egyik vezetőegyenisége, aki a román meg-szállás alatt tanári katedráját a fő-szerkesztői állással cserélte fel, hogy iránymutató munkásságot fejthessen ki. Elbeszéléseivel és első regényeivel nagy sikereket ért el már régen, a trianoni csonkaországban is: nemrégiben a szinpad irodalom terén tűnt fel. Minden munkásságával az er-délyi magyar eszmét szolgálja, mint népének tehetségével, kiváló, mind-haláláig hű fia. Ára egészségvesztésben P 5.20. Mind a három kötet a budapesti Stádium kiadásában jelent meg művészi köntösben.

RÁDIÓ

Vasárnap, január 26.

Budapest I.

- 8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
9.00 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a főutcai Szent Flórián-templomból.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból.
11.20 Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból.
12.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
12.30 Karácsonyi Margit és Ignát Gy. magyar nótákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara.
13.45 Hírek.
14.00 Hanglemezek. I. rész. Zenekari művek és hangszeresjátékok.
15.00 „Időszerű gazdasági tanácsadó.” A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
15.30 Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó.
16.30 „A len, kender és társaik.” Moravek Endre dr előadása. Köz-művelődési előadásorozat.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Honvédműsor.
18.00 „A hang.” Márai Sándor elbe-szélése.
18.20 „Régi magyar muzsika.” Balázs Árpád előadása.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Lászlóffy Margit zongorázik.
19.50 Sporteredmények.
20.00 Hanglemezek.
20.20 „Sarki fény.” Vers és próza a jégről, hóról, utazók és felfede-zők naplójából. Közreműködik Szabó Margit és Várkonyi Zol-tán.
21.00 Közvetítés a Moulin Rouge-ból. A Chappy-tánczenekar játszik.
21.40 Hírek, időjárásjelentés.
22.00 Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Perti Ernő cigány-zenekara muzsikál.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
Utána kb.
23.25 „Bölcsődalok és szerenádok” Hanglemezről.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 11.00 Szalonötös.
12.05-től 12.35-ig Levente rádióelőléra
15.05-től 15.30-ig Tánclemezek.
18.30 „A történelmi Erdély gazdasá-ga.” Felkay Ferenc székesfő-városi tanácsnok előadása.
18.30 „A történelmi Erdély gazdasá-ga.” Felkay Ferenc székesfő-városi tanácsnok előadása.
18.50 Tóth-Vásárhelyi József szájhar-mónika-számai.
10.10 Hanglemezek.
20.00 Hírek.
20.10 Ügetőversenyeredmények.
20.20 Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.
21.10 „Az indiai út nyugati órei.” Irta Strömpl Gábor dr. Felolvasás.
21.40 Időjárásjelentés.

Hétfő, január 27.

Budapest I.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 „Az afrikai háború.” Irta Saly Géza. Felolvasás.
10.45 „Apróságok a nevelés köréből.” Irta Papp Elemér. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
12.10 Balalajka-zenekar.
Közben
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.
13.30 Rendőrzenekar. Vezényel Szöl-lóssy Ferenc.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
10.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élel-miszterárak.
15.20 A Rádió Szalonzenekara.
16.15 Diákféltóra: „Híres magyar or-szágyűlések.” Az 1790/91-i or-szágyűlés. Ferdinándy Mihály dr előadása.
16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 „A zene Garibaldija.” Verdi ha-lálának 40. évfordulója alkál-mából. Irta Haraszti Emil dr egyetemi m. tanár. Felolvasás hanglemezekkel.
18.00 „A székely halála.” Visky Ká-roly dr egyetemi tanár elő-adása.
18.20 Farkas Jenő cigányzenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 „A második félév küszöbén.” Hangképek a pécsi Erzsébet Tu-domány Egyetemről. Beszél Bu-dinszky Sándor.
19.40 „A pécsi Művészeti Hetek mű-sorából.” A Budapesti Filhar-móniai Társaság hangversenye a pécsi Nemzeti Színházból.

A szünetben kb.

- 20.35 „Pécs a zene mériegén.” Schau-rek Rafael dr egyetemi tanár előadása.
21.40 Hírek, időjárásjelentés.
22.00 Közvetítés a pécsi Nádor-szálló-ból. Banka Pista muzsikál, Bá-tori József énekel.
23.00 Hírek német, olasz, angol, fran-cia és eszperantó nyelven.
Utána kb.
23.30 Tánclemezek.
24.00 Hírek.

Budapest II.

- 18.30 Német nyelvoktatás. Szentgyör-gyi Ede dr előadása.
19.00 Jazz-számok hanglemezről.
19.15 „A mai magyar szobrászat.” Farkas Zoltán előadása.
19.40 Falvai Mihály énekel, zongora-kísérettel.
20.00 Hírek.
20.10 Közvetítés a Dénes-étteremből. Sári Elemér cigányzenekara muzsikál, Vargha Imre énekel.
21.10 „Prielle Kornélia városa.” (Má-ramarosziget.) Irta Rozsnyai K. Felolvasás.
21.35 Időjárásjelentés.

Női kabátok, ruhák

elsőrendű kivitelben Róna Andor Nagyvárad, Sas palota

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Egyes szám ára 10 fillér
 Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári számlánk száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza

*** Teherautók biztosítása.** Az anyaországhoz visszacsatolt területen a vasúti vonalak elégtelensége miatt az áruforgalmat sok helyen teherautókkal kell lebonyolítani. Ugy magát a teherautót, mint az esetleges pótkocsit és a fuvarozott árukat is biztosítani kell, nehogy helyrehozhatatlan kár érje az érdekelt tulajdonosokat. Az 1857-ben alapított — legrégebb és legnagyobb biztosító magánvállalat, az Első Magyar Általános Biztosító Társaság helybéli főgynöksége, amely az évi január hó 1-én átvette az érdekkörébe tartozó Első Erdélyi általános biztosító részvénytársaság teljes (tehát kár- és baleset-, valamint élet) biztosítási-állományát, készséggel ad felvilágosítást minden biztosítási vonatkozású ügyben.

ORVOSI HIR. Dr. Pribek László belgyógyász, v. egyetemi tanársegéd rendelését Hitler Adolf-utca 11. sz. alatt (Uri-utca) megkezdte.

Temetések. Özv. Kiss Karolyné ázül. Szultán Mária 60 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Gróf Csáky utca 23. számú gyászháztól. (Erdélyi „Concordia“.)

Saradi Demeter 58 éves korában meghalt a kórházban. Temetése január 25-én délután 3 órakor lesz a Rulikovszky temető halottasházából. (Caritas.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK“-at.

Óskeresztény nőt

pénztár kezelésben gyakorlati jó számológépet felveszek.

Ajánlatot „Biztos állás” jeligen a kiadóban.

Budapesti festőművészek kiállítása Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton délelőtt egy kis képiállítás nyílt meg a Parkszálloda Nagy Sándor utcai frontján, egy üres üzemhelyiségben, ahol ismert nevű budapesti művészek művei láthatók. Hosszu időn át nem jöhettek Váradra pesti képek és így csak örömmel üdvözölhetjük a kezdeményezést, amely lehetővé teszi, hogy az újabb magyar pikúra jelesebb művészeinek képeit megismerhessük. Az anyag elég jól van összeválogatva. Romek Árpád, Bemm Ritta, Gyertyáni Németh Gyula, Visky, Négely és Péchy-Pilch művei emelkednek ki egyéni sajátossággal, de a közönség könnyen válogathat és megtanulhatja a legmegfelelőbb kepeket, amelyek otthonukat díszíthetik. Az árak aránylag alacsonyak és ezért ajánlhatjuk a kiállítás megtekintését.

FEBRUÁR ELSEJÉTŐL NÁLUNK IS ÉRVÉNYBE LÉP A MAGYAR MUNKATÖRVÉNY. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a munka és szolgálati viszonyra vonatkozó törvény joghatályának a szent koronához visszatért keleti és erdélyi országrészekre való kiterjesztéséről szóló rendeletet. A rendelet hatálya 1941 február hónap első napjától kezdődően terjesztik ki a vonatkozó törvény jogszabályait a visszatért területekre. A rendelet értelmében a rendelet hatályba lépése előtt létrejött jogviszonyok felmondási idejére még a hatályban volt román jogszabályokat kell alkalmazni.

*** Okleveles tanár magánvizsgákra** lelkiismeretesen előkészít, magyar nyelvi, helyesírási, valamint olasz nyelvi, gyors- és gépirásai órákat ad. Beöthy Ödön utca 42, kapuval szemben.

A SZEGÉNYEK SEGÉLYEZÉSÉHEZ A TISZTIKAR IS HOZZÁJÁRUL. Nagyvárad. Saját tud. Vitéz Gothay Béla tábornok, városparancsnok átiratban értesítette a polgármesteri hivatalt, hogy a szegények segélyezéséhez az „Egri norma” alapján a tisztik is hozzájárulnak. Tábornokok havi 3 pengőt, törzstisztek 2 pengőt, tisztok 1 pengőt ajánlottak fel. Dr. Soós István polgármester melegenhangu levélben köszönte meg az áldozatkészséget.

Ha nem vett, ne vegyen

Rádiót, amíg nem tekinti meg a

Vacsi és Dobribán

rádio és villamossági szaküzletét

Kossuth L. utca 7. sz.

MEGNYILT A TÁVIRÓFORGALOM MAGYARORSZÁG ÉS SZOVJETOROSZORSZÁG KÖZÖTT A Magyar Távirati Iroda jelenti: Magyarország és Szovjetország között folyó hó 21-én megnyílt a közvetlen táviróforgalom. Ebből az alkalomból Varga József a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. iparügyi miniszter és Peresskin a posta és táviráda ügyek orosz népbiztosa között táviratváltás történt.

AZ 1941-ES ÉV MOZART EMLEKÉV. Az idei év sok tekintetben rászolgál arra, hogy Mozart emlékének szenteljék. A romantikus muzsika örökéletű mestere 150 évvel ezelőtt (1791 december hó 5-én) halt meg és ugyanazon évben írta rekvizemjét, 160 évvel ezelőtt telepedett le véglegesen Bécsben és 185 év telt el születése óta (1756 január 27.). Az új év ezéri Németországban a Mozart-emlékünnepek jegyében fog lezajlani. Középpontjukban a decemberi bécsi ünnepi hét fog állni, de természetesen Salzburg, a mester szülővárosa is méltó szerephez jut.

Tűzvész pusztította el a dublini várkastélyt. Stockholmból jelentik (NTI) Mint Londonból jelentik, egy dublini várkastély hatalmas tűzvész következtében, csaknem teljesen elpusztult.

*** A Képzőművészek és Műháratok Gazdasági Szövetkezel** rendezésében a legkiválóbb magyar mesterek műveiből képiállítást tart Nagyváradon a Nagy Sándor u. 1. a Det-Ka üzlet melletti üzlethelyiségben. A nagyváradi műpártoló közönségnek alkalma nyílik a magyar művészet alkotásait megismerkedni. A kiállítás nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 2—9-ig.

Cukor vagy cukorjegy?

Nem mindennapi esemény játszódott le a napokban a közlelmezési hivatal Szaniszló utca 15. szám alatti irodahelyiségében.

Serény munka folyik mindenfelé. Több mint ötven hivatalnok dolgozik, hogy a város közszükségleti cikkeinek ellátását biztosítsa. A folyosókon reggel fél 9-től déli 1 óráig és délután 4-től este 8 óráig olyan nagyszámban gyűl össze az érdeklődő és különböző bejelentéseket végző hivatal, hogy rendőr tartja fenn a rendet. Hármával bocsátják be az embereket, de a tömeg nem fog, mert egyre újabbak érkeznek.

Egy ilyen túlszűrt délelőttön izgatott idegállapotú asszony kopogtatott be a hivatalfőnök szobájába s elöadta nevétségnek tűnő, de a mai állapotokra élesen rávilágító panaszát.

A lényeg a következő:
 A város közlelmezési hivatala a múlt havi cukorjegyet minden házban a kijelölt személynek kézbesítette ki. Az Aulich utca egyik házában a panasztevő uriaszony vette kézhez a cukorutalványokat. Mivel még sohasem intézett ilyen ügyet, azonnal átment a fűszereshez s beváltotta az összes utalványokat. Hazatérve szépen elrendezte az egyes lakóknak járó mennyiséget, majd egyenként behívta magához a lakókat. Ekkor keletkezett a kavarodás. Az uriaszony legnagyobb meglepetésére a ház lakói nem mutattak semmi hajlandóságot arra, hogy a cukrot átvegyék s azt kifizessék. Az utalványt azonban mindegyik követelte. Szegény asszony hiába könyörgött, a lakók hajthatatlanok voltak. Másnap is tett kísérletet, de az is kudarcba fullt. Ekkor felment a közlelmezési hivatalba. Szaggatatlan, szinte sirva panaszolta el keserveit. Nem tudta, mit kezdjen a cukorral. Kérte a hivatalfőnök indultat támogatását és tanácsát.

A hivatalfőnök másnap felkérte a ház lakóit. Feltette a kérdést: Miért nem veszik át a cukrot? A válasz minden esetben az volt, hogy nekik az utalványra van szükségük. Közben az egyik panasz formájában előadta, hogy neki gyermeke van, tehát a hivatalfőnök sürgősen intézkedjék, hogy az őt megillető cukorjegyet megkaphassa. Sem szép szó, sem fenyegetés nem használt a sziklaszilárd jellemű és elhatározásu emberekkel szemben: nekik cukorjegy kellett és nem cukor!

Másnap következett azután a dollog csattanója.
 Végső elkeseredésében az uriaszony összecsomagolta az egész cukormennyiséget és leányával felküldte a közlelmezési hivatalba. A hatalmas szakajtókocsár nem kis felütést keltett. A kislány letette a cukrot az irodában és édesanyja üzenetét tolmácsolta: csináljanak a cukorral, amit akarnak, büntessék meg, ha helytelenül járt el, de tovább már nem bírja a herce-hurcát.

A magunk részéről az esethez csak néhány szavas hozzáfűzni valónk van. Tény az, hogy az uriaszony nem az előírásnak megfelelően járt el. Mentségére szolgáljon azonban, hogy ilyen ügyet még sohasem intézett. A lakók eljárását azonban mi sem menti. Hiszen végeredményben cukorra van szükségük s nem cukorjegyre. Vagy talán mégis a cukorjegy a fontos, mert azzal üzérkedni lehet?

Ha mi ülnénk a közlelmezési hivatalban az biztos, hogy a jövőben a ház lakói egy deka cukrot sem kapnának!... (b. s.)

EZER PENGÓS BÜNTETÉS A MINIMÁLIS MUNKABÉR KIJÁTÁSÁÉRT. Miskolcraól jelentik: A városbíróóság 1000 pengőre ítélt a miskolci Pannonia Kötőgyár felelős üzemvezetőjét, Hell Lászlót, aki súlyos kihágásokat követett el a minimális munkabérek és a fizetéses szabadságok kiadása terén. A vizsgálat megállapította, hogy Hell László hosszú időn keresztül a minimális munkabéreknel 20 százalékkal kevesebbet fizetett az üzemében dolgozó 80 leányának és a fizetéses szabadságokat sem adta meg. Hell László a szabálytalanságok elleplezésére a munkabérgyűzekeket is meghamisította. Az 1000 pengő pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 25 napi elzárásra változatható át.

Tizenhárom gyilkossággal vádolt lengyel halálra ítélték. Fosenből jelentik: (NTI) A német külön bíróság pénteken ítélték 22 lengyel vádlott felett, akik 1939 őszén 26 német nemzetiségű nőt és férfit meggyilkoltak. A vádlottak közül tizenháromat halálra, a többit hosszú fegyházbüntetésre ítélték.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utána-zák. Ugyeljen, mert minden tabletán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

Almásy lakatos

szerelelét, javítást vállal

Rimanóczy u. 10 sz.

Újajta hőmérők forró tárgyak hőmérsékletének megállapítására. Berlinből jelentik: Egy mérőszközök készítésével foglalkozó német gyár újszerű hőmérőrudakat hozott forgalomba. A rudacsák hasonlatosak a szines pasztelekretákhöz és nyolcas csomagolásu csinos dobozokban kerülnek kereskedelmi forgalomba. A hőmérsékleti különbségeket 120 és 600 fok között mutatják. Kezelésük föltte egyszerű: a rudacsák a vizsgálat alá vett tárgyon egyszerűen végig kell húzni.

Érdekes vasúti sorompó-berendezés Németországban. Berlinből jelentik: A német birodalmi vasutak hosszas kísérletezés után sikerült a vasúti sorompók berendezését érdekes újítással gazdagítani. A sorompók az autók mintájára mozgatható mutatót kapnak. A megvilágítható mutató a sorompó lebecsátása előtt lengésbe kezd.

Bars megyében családiházak építésével küzdenek a nyomor ellen. Léva-ról jelentik: (MTI) Bars vármegye népjóléti szövetsége az elmúlt évben tíz család számára lakóházat építtetett és nagyobb mennyiségben osztott ki élelmet és ruhaneműt az arra rászorultak között 460.390 pengő értékben. A vármegye most ismét több új ház építését vette terbe.

Felhívás a volt „82-es székelyek”-hez!

Molnár Sándor százados, a honvédség legközismertebb költője, aki székelykereszturi születésű, volt 82-es tartalékos tiszt, most önként Erdélybe jött szolgálattételre, hogy Székelyudvarhelyen annakidején felállított és a románok által lerombolt „Vasszékely” százados következő felhívással fordul szobrot felállíttassa. Molnár Sándor a „82-es székely” gy. e. bajtársi köre nevében volt ezredtársaihoz:

„Bajtársait! A volt 82-es „székely” gy. e. Bajtársi Köre nevében, mint a kör titkára megkezdtem a szervezési munkát Erdélyben, hogy Székelyudvarhelyen felállíthassuk a románok által ledöntött „Vasszékely” szobrot. Megbizást kaptam körünk elnökségétől, hogy minden volt ezredtársunkat felszólítsam a közös munkára.

Minden volt 82-es „székely” bajtársunk kötelessége a következő:

1. Bejelenti nevét és pontos lakcímét a megbízottaink közül annak, aki legközelebb lakik hozzá. Megbízottaink neve és címe: Székelyudvarhelyen: dr. Jodál Gábor orsz. képviselő, Székelykeresztúron: Simó Zoltán tart. főhadnagy, Parajdon: Mánya Gergely tart. főhadnagy, Csíkszeredán: Györgypál Gábor tart. főhadnagy, Pénzügyigazgatóság, Gyergyószentmiklóson: Berecz István tart. főhadnagy, Dohánytőzsdé, Gyergyóditron: dr. Gaál Endre magánj. igazgatója, tart. főhadnagy, Sepsiszentgyörgyön: dr. nagysolymossai Konez Árpád polgármester.

2. Minden ezredtársunk kaphat a postahivatalban postatakarékpénztári csekklapot. Önkéntesen átadhatják befizetési a következő címre postacsekklappal: 82-es „székely” alap, Budapest, 33.635. számú csekkszámla.

Minden adakozó nevét megörökítjük ezredemlékkönyvünkben.

3. Tartalékos tiszt bajtársaink szervezzék meg lakóhelyeiken a 82-es „székely” bajtársi körököt, vegyék kézbe és irányítsák a gyűjtést. Készítsenek pontos cím és lakjegyzék bajtársainkról és küldjék be legközelebbi megbízottunkhoz.

4. Összes megjelent irodalmi munkáimat felajánlottam a „Vasszékely” szoboralapra. Megrendelhetők nálam, a következő áron, az összeg előzetes beküldése mellett: Örökítész 1 pengő, A Honvéd 2 pengő, Honvéd ünnepnapok 2 pengő, Magyarország védőaszonyja 1 pengő. Ezeket kivül 15 dalfüzet, külön-külön 2 pengő árban. — Egyes munkák külön is megrendelhetők, példányonként 20 fillér postaköltség és a munka árának beküldése mellett.

A világháború legdicsőségesebb emlékü 82-es „székely” gyalogezredünk hírnevéhez és hősi halottaink emlékeztetéhez akarunk hívek maradni, amikor közös munkánk után felállítjuk a „Vasszékely” szobrot. Ehhez körülbelül 15.000 pengő kell. Ezredtársaink egyenként, tartalékos tisztjeink, a városok, községek, társadalmi, közművelődési, sportegyesületek és iskolák, előadások, sportversenyek rendezése, stb. útján mindent kövessenek el, hogy az összeg minél hamarabb együtt legyen. Részletintézkedést ne várjon senki. Mindenki öntevékenyen segítsen a közös munkánkban. Én 1000 pengő gyűjtését vállaltam és már ennél többet gyűjtöttem. A „Vasszékely” szobrot országos ünnepély keretében fogjuk leleplezni. Bajtársi üdvözléssel Molnár Sándor százados, Kolozsvár, Vasvári Pál utca 23. szám.

Az amerikai nép öngyilkosság előtt áll, — mondotta a rádióban Hatchine, a chichagoi egyetem elnöke

Chicagóból jelentik (NTI): Hutchine dr., a chichagoi egyetem elnöke, ekiről ismeretes, hogy évtizedek óta lelkes híve Rooseveltnek, most a rádióban kijelentette, hogy nem tudja tovább támogatni ezt a külpolitikát. Az amerikai nép öngyilkosság előtt áll. Háborús zenével, szépszóvalakkal és hatalmas költségvetéssel elkábítják a népet és most Amerika olyan

háborúba sodródna, amelyben Roosevelt az elérhetetlen elérését kísérli meg. Csak hozzávetőlegesen tudják elképzelni, mit jelent a háború. A mostani háborúhoz viszonyítva a világháború kedélyesség volt. Amennyiben Amerika bele mer avatkozni, akkor Európa vezető hatalmaival szemben találja magát.

Apróhirdetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Kiadó 4 szobás magánház. Erdeklődni Lakatos szücsület, Széchenyi tér 6. szám. 640

Sztaroveszky utca 18. alatt 2 szobás, fürdőszobás modern lakás azonnal kiadó. Érkezni délelőtt 12 óráig ugyanott Balogh Ferencnél. 635

Kiadó azonnalra Egyesült Bank emeletén irodának alkalmas 4 szobás. 599

2 szobás, előszobás, lehetőleg fürdőszobás lakást keres állami tisztviselő március 1-re. Cím a kiadóban. 619

Keresek kettő vagy három szobás lakást, vagy családi házat február 1-re. Cím a kiadóba kérek. 629

Február 1-re kiadó 2 szoba, előszoba. Vitéz u. 23. (volt 11.) 614

Különféle

Jömeneteli vendéglő, családi okok miatt azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 575

Bevezetett élelmiszerüzlet átadó. Mezey Mihály utca 1. Berger. 636

Öskeresztény vendéglős, összes engedéllyel betársulna nagyobb vendéglőbe vagy kávéházba, esetleg vidéki városban is. Cím a kiadóban. 632

Kiadó vagy eladó 14 éve fennálló, biztos megélhetést nyújtó vegyeskereskedés. Cím: Plenter, Jónás telep 2. 603

Akik magánházat, bérházat, szőlőt, birtokot, malmost, vagy bármilyen ingatlant eladni, venni akarnak, keresek fel Popovics irodát, Szent János u. 6. Telefon: 1567. 583

Hó és sárcipőt

gyárilag javítunk

„ELASTICA”

gumiüzem

Szent János utca 32. szám.

Vendéglő, Nagy Simon féle azonnal kiadó. Telemi Pál utca végén 55. 588

Adás-vétel

Sürgősen eladó főútvonal mellett 3 szobás mellékhelyiséges kertes új ház 7500 pengőért és sok kisebb, nagyobb ingatlanok, Vekerdy Kálmán ingatlanforgalmi irodája, Nagyvárad, Mikszáth Kálmán utca 30. 638

Aranyat, ezüstöt, briliántot legdrágábban veszek. Herbst ékszerész, Rákóczi ut 3. Óra, ékszerjavításokat olcsón vállalok. 503

Esztergápad 3 m-es és hegesztő aparat, komplet eladó. Csáky u. 27. Kapalay. 626

Keresek megvételre 3-4 szobás, fürdőszobás családi házat. Ritoók utca 25. szám. 641

Jömeneteli II. osztályú vendéglő eladó. Kifőződének is alkalmas. Kossuth utca 9. 637

Eladó nagymennyiségű savanyúság, zöldbab és paradicsom. Szállodai ághuzatok, 4 ebédlőszék. Püspöki ut. Gyagyovszky fűszeresnél. 633

Perzsaszőnyeg 1x220 és 90x170 méretűek eladók. Körös u. 32. 617

Szmoking, csaknem új, vékony alakra eladó. Körös u. 32. 618

Eladó két kis hold szőlő, gyümölcsös, házzal, kuttal, Törkölymértővölgy, szanatoriumi ut 19. Csontos Béla. 620

Női magyar ruha eladó. Cím a kiadóban. 639

Kereszthuro, világmárkás, fémpán-célos, rövid, kitűnő zongora 700 pengőért és 12 személyes ezüst evőeszköz eladó Sternbergnél, vétel-eladási üzlet Rákóczi ut 15. 627

Asztali és tizedesmérlegek rendkívül olcsó áron kaphatók. Mérlegjavításokat pontosan és olcsón vállalunk. Ifjú munkások 16 évig csiszoló munkára felvétetnek. Leichtmann Jenő „Fiorenz” mérleggyára, Gillányi u. 6. 631

3+1 Filip szuper rádió eladó. — Nagyvárad, Sztaroveszky u. 14. Vanke. 630

Fajalmák: batul, boiken, citrom, eikulai kanadai és ranettek érkeztek 80 fillértől pengő 20-ig. Tóth Kálmán. Nagyplactér. Telefon 11-96. 609

Eladó két szobás új ház, v. Poetas Goga u. 23. Székesegyház mögött. 607

Eladó minden elfogadható áron egy téglaház szőlővel és gyümölcsfákkal beültetett 1784 m² területen. Erdeklődni: Virág utca 1. (Bunyitay ligetben.) 602

Arany ékszereket magas áron veszek. Órákat szakszerűen javítok. Haslinger, Rákóczi ut 8. 600

Egy 6-os cséplőgép és kazán, minden hozzávalóval együtt eladó. Bővebb felvilágosítást ad Bordás István fűszerüzlet, Szent János u. 52. — Ugyanett egy 3+1 lámpás hálózati rádió eladó. 590

Allást nyee

Jól bevezetett helyi ügynökök szeszesitalok eladására felvétetnek. Juricskay kereskedelmi ügynökség, Kossuth utca 7. 580

Mindenest jó bizonyítvánnyal felveszek. Szaniszló u. 41. 2-es ajtó. 634

Tarhonya készítő, ügyes asszonyokat felveszek, Csengeri u. 37. sz. 628

Öskeresztény mécses és gyertya készítő kerestetik. Ajánlatok „Öninformáció” jelgélén. 623

Tanuló leányt fizetéssel felvesz D'OR illatszertár. Nagyvárad, Rákóczi ut 18. 624

Ügynökök 3 pengő óvadékkal jó keresetre tehetnek szert. Hlatky Endre u. 10. sz. ajtó 16. 625

Cipész segédekét ágó munkára felveszek. Szalárdi utca 9. Molnár. 628

Keresek kerti munkához értő házi szolgát, kinek felesége ugyanott önálló főzőnő lenne. Nagyvárad, Pázmány Péter u. 7. sz. 616

Allást keres

Óra-könyvelést és mérleg-készítést vállal, mérlegképes keresztény könyvelő. Cím a kiadóban. 622

Házmesteri állást keres, villany, vízvezetékészterelő. Cím a kiadóban. 621

Egy jobb iparosnak özevegye, idősebb nő vagyok. Perfekt tudok főzni, minden házimunkához értek, vidékre mennek, esetleg bent a városba is bejárnék. Burikné, Gróf Tisza István utca 18. szám. 608

SZINHAZ

A színházi iroda közleményei:

— Selmeczi bál, Bemutató előadás szombaton este. A sziniszazon kimagasló eseménye Marschalkó Lajos, dr. Liszt Nándor és M. Ga'ánffy Agnes nagyoperettjének, a Selmeczi bálnak szombati esti bemutató előadása, amelyet diszlelőadásban, parádés szereposztásban Lenhardt Ilona operaénekesnő vendégfelléptével hoz ki a színház. A Selmeczi bál az első igazi magyar levegőjű operett, amely a felszabadulás óta szinrekerül. A színház igazgatósága anyagi áldozatot nem kímélve, teljesen új diszlelőtekkel — amelyet Kovall István, a Nemzeti Színház diszlelőfestője festett, — Tihanyi Vilmos főrendező fővárosi rendezésében hozza ki ezt a nagyszerű operettet. A Selmeczi bál főszerepeit Komlós Juci, Fónay Márta, Körössy Juci, Berengh Béla, Felhó Ervin, Tanay Emil, Nagy Ferenc, Bihari Zoltán játsszák, amely szombaton este háromnegyed 8 órakor A. bérletben, vasárnap délután 4 órakor, vasárnap este, hétfőn este B. bérletben és kedden este lesz a színház műsorán, mindenkor rendez helyarákkal.

— Kedden délután 4 órakor filléres helyárrakkal: Viktória nagyoperett lesz műsoron Lenhardt Ilona vendégfelléptével a címszerepben. Minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 4 pengő.

— Az ördög nem alszik. Szerdán este lesz ismét műsoron szintén filléres helyárrakkal.

— Csütörtökön és pénteken este Bécsi gyors — filléres helyárrakkal. A szezon legnagyobb sikerű operettjének a Bécsi gyorsnak lesz filléres helyára előadása csütörtökön és pénteken este. E két előadáson minden földszinti jegy 80 fillér, minden emeleti jegy 50 fillér, páholy 5 személyre 4 pengő.

— Jegyek a fenti előadásra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

Heti műsor:

Szombat este háromnegyed 8 órakor nagy premier: Selmeczi bál. Marschalkó Lajos, dr. Liszt Nándor és M. Ga'ánffy Agnes nagy magyar operettje. Rendez helyárrakkal. A. bérletben. Vasárnap délután 4 órakor: Selmeczi bál.

Vasárnap este háromnegyed 8 órakor: Selmeczi bál.

Hétfő este háromnegyed 8 órakor: Selmeczi bál. B. bérletben.

Kedd délután 4 órakor filléres helyárrakkal: Viktória. Nagyoperett Lenhardt Ilona felléptével.

Kedd este háromnegyed 8 órakor: Selmeczi bál. Rendez helyárrakkal.

Szerda este háromnegyed 8 órakor: Az ördög nem alszik. Filléres helyárrakkal.

Csütörtök este háromnegyed 8 órakor filléres helyárrakkal: Bécsi gyors. Pénteken este háromnegyed 8 órakor filléres helyárrakkal: Bécsi gyors.

— Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

Kiadótulajdonos:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc, Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.